

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ TUTANAK DERGİSİ

46 ncı Birleşim

24 Mart 1981 Salı

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa		Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	74	şiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve	
II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ	74:	(Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/44)	
	99	(S. Sayısı : 172)	88:89
1. — 1318 sayılı Finansman Kanununun		5. — 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 5404	
Taahhüt Alım Vergisine İlişkin Maddelerinde		sayılı Kanunla Değişik Birinci Maddesinin	
Değişiklik Yapan 26 Kasım 1980 Gün ve		Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bu	
2346 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılma-		Maddeye Bir Fıkra Eklenmesine Dair Ka-	
sına Dair Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Ko-		nun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Ra-	
misyonu Raporu. (2/40) (S. Sayısı : 173)	74:79	poru. (1/104) (S. Sayısı : 170)	89:93
2. — 197 sayılı Motorlu Kara Taahhütleri		6. — 2082 sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa	
Vergisi Kanununda Değişiklik Yapan		Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hak-	
26 . 11 . 1980 Gün ve 2348 sayılı Kanunda		kında Kanunun 1 nci ve 2 nci Maddelerinin	
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi		Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve	
ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/38)		Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/37)	
(S. Sayısı : 158)	79:87	(S. Sayısı : 169)	93:95
3. — 24 Şubat 1981 Tarih ve 2416 sayılı		7. — 13 . 5 . 1971 Tarih ve 1402 sayılı	
1981 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik		Sıkıyönetim Kanununa Ek - 7 nci Madde	
Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve		Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî	
Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/43)		Savunma Komisyonu Raporu. (1/158) (S. Sa-	
(S. Sayısı : 171)	87:88	yısı : 174)	95:97
4. — 5 . 11 . 1980 Tarih ve 2334 sayılı		8. — 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek	
Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğin-		Askeri Memurlar Kanununun Geçici 6 ncı	
de Görevlendirilecek Uzman Personele Ya-		Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun	
pılacak Ödemelere Dair Kanunda Deği-		Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu.	
		(2/45) (S. Sayısı : 175)	97:99

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

20 Mart 1981 Cuma

492 sayılı Harçlar Kanunu ve Bu Kanunu Değiştiren 27 . 3 . 1969 Tarihli 1137 sayılı Kanun ile 21 . 11 . 1980 Tarihli 2345 sayılı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi. (2/36) (S. Sayısı : 156 ve 156'ya 1 nci Ek) ile;

Tahsilatın Hızlandırılması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/51) (S. Sayısı : 166 ve 166'ya 1 nci Ek) ve İstanbul Belediyesine Ait Bir Taşınmaz Malın Ha-

zineye Devrine Dair. (1/126) (S. Sayısı : 151) kanun tasarıları kabul edildi.

Gelecek toplantının yapılacağı gün ve saatin sonradan tespit edileceği belirtilerek birleşime saat 16.40' ta son verildi.

Haydar SALTİK
Orgeneral
Milli Güvenlik Konseyi
Genel Sekreteri

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN : Orgeneral Kenan EVREN (Devlet Başkanı, Genelkurmay ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı)

ÜYELER : Orgeneral Nurettin ERSİN (K. K. K. ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA (Hv. K. K. ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi)

Oramiral Nejat TÜMER (Dz. K. K. ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Sedat CELASUN (J. Gn. K. ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi)

BAŞKAN — Milli Güvenlik Konseyinin 46 ncı Birleşimini açıyorum.

II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1. — 1318 sayılı Finansman Kanununun Taşıtlı Alım Vergisine İlişkin Maddelerinde Değişiklik Yapan 26 Kasım 1980 Gün ve 2346 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/40) (S. Sayısı : 173) (1)

(BAŞKAN — Gündemimize göre kanun tasarı ve tekliflerinin görüşmesine başlıyoruz.

1 nci sıradaki, 1318 sayılı Finansman Kanununun Taşıtlı Alım Vergisine İlişkin Maddelerinde Değişiklik Yapan 26.11.1980 Gün ve 2346 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve bu Konudaki Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. 173 S. Sayı ile basılıp dağıtılmıştır.

Komisyon ve Sayın Bakan yerlerini aldılar.

Kanun teklifinin tümü üzerinde evvela sözü Komisyon Başkanına veriyorum; bu değişikliğe neden gerek görüldüğünü izah etsinler lütfen.

Buyurun efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, Taşıtlı Alım Vergisinin kapsamında, deniz araçlarıyla hava araçları 1980 Kasım ayına kadar mevcut değildi. 26 Kasımda kabul buyurduğunuz 2346 sayılı Kanunla deniz ve hava araçları ilk defa Taşıtlı Alım Vergisi kapsamına alındılar.

Maliye Bakanlığımızın elinde geçmiş yıllara ait ve vergilendirmede söz konusu olmaya yeterli done de bulunmuyordu. Bu nedenle, uygulama bir müddet izlendikten sonra görülmüştür ki, özellikle deniz araç-

(1) 173 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

larında ve hava araçlarında tespit edilen vergilerin miktarı günün koşullarına göre yüksektir. Bunları biraz azaltmak gerekti.

İkincisi, asıl kanunda yer alan kara taşıtlarının satın alma vergileri, Taşıtların Alım Vergileri yaşlarına göre gittikçe azalan bir seyir takip ettiği halde, deniz ve hava taşıtları için tek ölçü bulunmuştu. Bunun da yeterli olmadığı görülmüştür.

Bir diğer önemli husus, bu kanun görüşülürken Sayın Hava Kuvvetleri Komutanımız da bizleri ikaz etmişti, «Uçaklarda beygircü vergilendirmede yeterli değildir» diye; fakat yine Hava Kuvvetlerinden getirdiğimiz arkadaşlar bir yol bulmuşlardı. Fakat gördük ki, tatbikatta vaktiyle Hava Kuvvetleri Komutanımızın buyurdukları gibi, beygircü uçakların vergilendirilmesinde güvenilir bir kıstas olmuyor; ağırlıkları daha önemli ve daha geçerli bir kıstas oluyor.

Bu nedenlerle kanunun değiştirilmesinde zaruret olmuş ve bundan dolayı da huzurlarınıza gelmiştir.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN — Peki, teşekkür ederim.

Bakanlığımızın bu konuda bir diyeceği olacak mı efendim?..

MALİYE BAKANI KIAYA ERDEM — Hayır efendim, iştirak ediyoruz.

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?.. Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

1318 Sayılı Finansman Kanununun Taşıtların Alım Vergisine İlişkin Maddelerinde Değişiklik Yapan 26.11.1980 Gün ve 2346 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 26.11.1980 gün ve 2346 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile bu maddeye bağlı IV sayılı tarife aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddenin sonuna V sayılı tarife eklenmiştir.

Madde 6. — Motosikletler (Motorlu bisikletler dahil), yük ve yolcu motosikletleri ile triportörler aşağıdaki III sayılı tarifeye, traktörler ve özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler IV sayılı tarifeye; uçak ve helikopterler (Türk Kuşu, Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı, Türk Hava Kurumuna ait olanlar hariç) V sayılı tarifeye göre vergilendirilirler.

IV SAYILI TARİFE

Taşıtların cinsleri ve motor gücü (BG)	Taşıtların yaşları ile her motor gücü birimi (BG) için ödenecek vergi miktarı				
	1 yaş TL.	2 — 3 yaş TL.	4 — 5 yaş TL.	6 — 8 yaş TL.	9 ve daha yukarı yaş TL.
A) Yat, kotra ve her türlü motorlu özel tekneler					
10 - 20 BG ye kadar	500	300	225	150	100
21 - 50 » »	600	400	300	200	125
51 - 100 » »	700	475	350	225	150
101 - 150 » »	800	525	400	275	200
151 BG ve daha yukarı	1 000	650	500	450	300

Bu hadler, Türkiye Yelken Federasyonuna kayıtlı, Federasyondan yelken numarası almış, motorları olan yelkenli tekneler (kotralar) için % 50 nispetinde uygulanır.

B) Traktörler : (Fabrika, anabayi, bayi, bölge bayi, yetkili satıcı ve acentelerden fatura ile ilk iktisabında veya yurt dışından ithalinde bir defaya mahsus) her motor gücü birimi (BG) için 1 000 TL. esasa alınarak vergilendirilir.

V SAYILI TARİFE

Taşıtların azami kalkış ağırlığı	Taşıtların yaşları ile bunlar için ödenecek vergiler			
	1 yaş TL.	2 yaş TL.	3 - 5 yaş TL.	6 - 11 yaş TL.
Uçak ve helikopterler				
1 150 Kg ve daha aşağı	120 000	100 000	90 000	80 000
1 151 - 1 800 Kg. kadar	150 000	125 000	100 000	85 000
1 801 - 3 000 Kg. kadar	220 000	200 000	180 000	160 000
3 001 - 5 000 Kg. kadar	300 000	235 000	250 000	225 000
5 001 - 10 000 Kg. kadar	500 000	450 000	400 000	350 000
10 001 - 20 000 Kg. kadar	800 000	750 000	700 000	650 000
20 001 Kg. ve daha yukarı	1 000 000	900 000	800 000	700 000

BAŞKAN — Efendim, şimdi bu cetvellerin bundan evvelki ile kıyaslamasını yaparsak, IV sayılı cetvelde ne kadar indirim yapmış oluyoruz, ötekisinde ne kadar indirim yapmış oluyoruz?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, IV sayılı cetvelde, yeni 1 yaş için, - eskisinde yaş ayrımı yok idi - gördüğünüz 500 lira, 1 500 lira idi; yani, 1/3 inmiştir. Gittikçe bu nispet artmaktadır. En büyük rakam olan 1 000 lira da, 2 000 lira idi; onda da % 50 olarak değişmiştir.

Tabii, burada bir de yaşa göre kademeler olduğu için, yaşları arttıkça bu lehte, yani azalma oranı çok daha da fazla olmaktadır.

Ayrıca, evvelce, «Yelken Federasyonuna kayıtlı tekneler için % 50 nispetinde uygulanır» hükmü yoktu. Hem denizciliği sevdirmek, hem de deniz sporuna bağlantıyı temin etmek için, «% 50 nispetinde daha az uygulanır» diye bunlar için bir kayıt koyduk.

BAŞKAN — Bunların hepsi federasyona kayıt ettirmeye giderse ne olacak? Federasyona kayıt olduğu zaman, oraya bir ücret ödüyorlar mı?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Federasyonların, bilemiyorum ama, herhalde kendine mahsus cüzi bir ücreti var; fakat, kayıt olunursa oranın nizamlarına uyacaklardır. Kayıt edilmiş olmalarını isteriz efendim.

BAŞKAN — Evet efendim.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Sayın Komutanım, bu konuda herhangi bir kayıt ücreti yok. Bütün mesele, kaçak herhangi bir tekne alırsa, bu, % 50'

den istisna edilerek kendini kurtarabilir. Halbuki, % 50'yi yapmak suretiyle herkesi bir kayıt kontrol altına alma gerçekleşmiş olacaktır.

BAŞKAN — Yani, kaçak ortadan kalkacak?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Kaçak tekne ortada kalmayacaktır. Çünkü, bu indirimden faydalanmak için kendisi gelip kaydını yaptıracaktır. Dolayısıyla bundan sonraki bütün kontrollarda, Maliyenin yapacağı her kontrolde elimizin altında, kesin olarak bir nevi vergi beyannamesi şekline kavuşacaktır. Bir nevi kontrol sağlayacak diye düşünülmüştür.

BAŞKAN — Öteki yaşlarda da böyle 1/3 nispetinde mi indirildi; bu 2 - 3 yaş, 4 - 5 yaş?..

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yoktu Sayın Başkanım; hiç yaş yoktu, olduğu gibi yepyeni kabul ediliyordu, halbuki bir tekne 5 - 10 sene sonra çok farklı oluyor.

BAŞKAN — Otomobillerde bunu tanıdık.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Karada vardı da denizde yoktu, ona uyduk, beraber oldu.

BAŞKAN — IV numaralı cetvel, tarife üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Şimdi, «B» fıkrasında «traktörlerde her motor gücü birimi (Beygir gücü) için 1 000 TL. esas alınarak vergilendirilir» deniyor. Evvelkinde ne kadardı?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Değişiklik yok traktörde.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bir maruzatım vardı, soru tevcih buyurdunuz, lütfederseniz şimdi cevap vereyim.

Bu cetvel eski kanunda deniz araçlarını, hava araçlarını ve traktörü ihtiva ediyordu. Ne derece haklı

olursa olsun, deniz ve hava taşıtlarında bir indirim yapmışken traktörü aynı bırakmak kamuoyunun kolay kolay hazmedemeyeceği bir şeydir. Aslında bir traktör satın alırken 45 bin lira ile 80 bin lira ödeniyordu - beygir gücüne göre - hatta küçük bir traktör, 444 dediğimiz traktörde ki 45 beygir gücünde, 45 bin. Belki ödenebilir; ama, bunun üstünü altını azaltmışken traktörü aynı bırakmanın uygun olup olmadığını yüksek takdirlerinize arz ederim.

BAŞKAN — Birisinde zevk için, spor yapacağım diye alıyor, onda indirim yapıyoruz, denizciliği teşvik edelim diye; ötekinde de, makineli tarımı teşvik için traktör alması esastır, traktörle yapması esastır, onda yapmamak...

Doğru söylüyor Komisyon Başkanımız. En küçük traktör 45 beygirden mi, 44 beygirden mi başlıyor?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — 25'den başlıyor; ama, onlar küçük. Tarımda kullanılacak traktör 45 beygirden başlıyor.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bahçe traktörleri için de bir karar alınacağı söylendi, onun hakkında da müracaat var.

BAŞKAN — Onları köylü almıyor, onu küçük çiftçi kullanmıyor; bahçe için kullanılıyor.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bir küçük traktörü olanı çiftçi muaflığına soktuk ve bunun da ölçüsünü 25 beygirle tespit ettik. 25 beygirlik bir traktör kullanan fakir çiftçidir dedik. Öyle değilmiş. Fakir çiftçi 25 beygiri kullanmıyormuş, 25 beygiri kullanan aksine zengin çiftçiler imiş. Zannediyorum ki, Gelir Vergisi Kanununda, bu da dahil, defter tutma da dahil, zirai kısım ile ilgili bir değişiklik teklifini kısa bir zamanda huzurlarınıza getirmek zorundayız. Bu da notlarımız arasında var Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Şimdi Komisyon Başkanımızın bu traktörlerde de, ötekilerde yapıldığı gibi bir indirim yapılmasının uygun olacağı hakkındaki görüşü üzerine söz almak isteyen var mı efendim?

Ne kadar teklif ediyorsunuz siz?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Efendim, 500 lira diye düşündüm; % 50 indirim yapılarak.

BAŞKAN — Ötekilerde % 50 yapmadık, (1/3) yaptık.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — % 50 ile 1/3 arasında değişiyor efendim. Büyüklükte % 50. Öte-

kiler, Sayın Başkanım, konulurken de hakikaten çok yüksek tutulmuştu.

BAŞKAN — Bu da ilk defa satılırken alınacak.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Traktörde bir defaya mahsus.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — 45 bin lira ile 80 bin lira arasında.

BAŞKAN — Ötekiler?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Her satılıştan alınacak; ama, Sayın Başkanım, bir uçak da Türkiye'de herkesin alabileceği bir şey değil, el değiştirir bir şey değil. Yani fiiliyatta o da bir defa verilecektir.

BAŞKAN — Maliye Bakanlığımız ne der?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Efendim, burada uçak ve helikopterler ve yatlar için bir indirim yapılırken, traktörlerin sabit bırakılması, ki esasta bu oranlar, ilk tespit edilirken, gerçekte, mantıklı ve makul bir orandır 1 000 lira, tek defa alınacağı nazara alırsa; fakat, psikolojik etkisi var. Şimdi diğerleri indirilirken traktör kalmış, en lüzumlu olan da hiçbir indirim yapılmamış olmasının psikolojik etkisi var. Bu itibarla indirilebilir; fakat, burada indirimin aynı ölçülerde olması şart değil; % 50 olmasa bile 750 lira olabilir.

Çünkü, esasta şu var efendim : 5 milyonluk bir traktörde alınan miktar 85 bindir. Yani 2 milyon, 3 milyon, 5 milyonu veren bir kimsenin ödeyeceği miktar gerçekten büyük bir rakam değildir; bu 1 000'e göre de. Bu bakımdan sembolik bir şey indirilebilir.

BAŞKAN — Şimdi o halde «B» fıkrasında traktörler için olan her motor gücü birimi (Beygir gücü) için 1 000 değil 500 lira teklif ediyor Komisyon. Buna Hükümetimiz de katılıyor.

Sayın Konsey Üyelerinden aksine görüş belirtmek isteyen?.. Yok.

Şimdi V sayılı tarifeye geliyoruz.

V sayılı tarife eskiden beygir gücü üzerinden idi, şimdi kilogram üzerinden yapıldı, değil mi efendim? Yani, «1 150 kilograma kadar» denilen uçak motorunun ve helikopterin ağırlığı mıdır, yoksa toptan uçak ve helikopterin ağırlığı mıdır?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Yüklü kalkış ağırlığı deniyor; tabir oymuş havacılıkta Başkanım.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Yollar olmaksızın tayyarenin tam yüklü, yakıt almış olduğu haldeki ağırlığıdır.

BAŞKAN — Bunu kıyaslarsak, gerçi kıyaslamak mümkün değil ama, birinci gruptakiler 1 yaşta 120 binden başlıyor; evvelce kaçtan başlıyordu?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Kıyaslamak mümkün Sayın Başkanım, o kıyaslamayı yaparak huzurunuzda getirdik. 225 bin idi 120 bin olanlar.

BAŞKAN — % 50 indirdik onda da.

Satışta bu değil mi, ilk satışta?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — % 50 ve ilk satışta efendim.

BAŞKAN — O halde diğerlerinde de böyle % 50 civarında mıdır bu iniş? Zirai uçaklar olduğu için bunlar.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet. Zirai uçakların hepsi de bu 120 binin içine giriyor ağırlık itibariyle, bize söylediklerine göre. Bağışlayın, çok teknik konu, 1 150 kilodan küçükmüş hepsi.

BAŞKAN — Peki öteki büyükler, diğer uçak tiplerine mi giriyor?

Yani özel uçak almırsa?..

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet.

BAŞKAN — Özel uçak şirketleri, onlar da buna giriyor?..

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Giriyor Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, uçaklarda bir diğer değişiklik de, uçağın ağırlığı ne olursa olsun en fazla vereceği 1 milyon liradır. Halbuki eskiden büyük uçaklar 1 875 000' den başlayıp yukarıya doğru gidiyordu. Bu defa onu sınırladık.

Sayın Başkanım, bu tarifede, bütün dikkatimize rağmen, bir rakam hatası olmuş. Rakamlarda, 4 ncü kolonda 300'den sonraki rakam 235 değil 285 olacak. 235 rakamı 285 olacak.

BAŞKAN — Tabii, ondan sonraki ondan daha az olamaz. 2 yaş 235, ondan sonraki 250 olmaz. Doğru, 285 olması lazım onun.

Başka söz almak isteyen var mı efendim?..

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Yazılıştaki bir hata mı var acaba? «1 150 kilogram ve daha aşağı» yerine, «1 150 kilograma kadar» desek, ki diğerlerine hep «kadar» demişiz.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Daha iyi olur Sayın Komutanım.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Orada «aşağı» deyince bir terslik gibi oluyor.

BAŞKAN — Hepsinde öyle denmiş; «1 150 kilograma kadar»

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Sayın Başkanım, biraz evvel «285» diye düzeltilen rakamın, 275 olması daha doğru değil midir? Çünkü 225, 250, 275, 300 bin diye sıra takip ediyor, 285 burada diğer bütün emsallerden farklı oluyor. Yani, 25'şer 25'şer gidiyor.

BAŞKAN — Evet, Sayın Komisyon ne diyor? Niye böyle?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Efendim, biz bu her 2 listenin de rakamlarıyla pek meşgul olamadık. Bu rakamları Hava Kuvvetlerimizin çok değerli 2 yüksek mühendis albayı yaptı, getirdi. Zannederim onların gözünden de kaçmış olacak.

BAŞKAN — Öyledir. Çünkü onların altındakine de bakıyorum 50'şer 50'şer gidiyor : 350, 400, 450...

Burada da 225, 250, 275 olması lazım.

Üstündekinde de 20'şer 20'şer gidiyor : 160, 180, 200. Bir nispet tutulmuş.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Tablonun bir sistematiği var Sayın Başkanım, ona göre bunun 275 olması lazım.

BAŞKAN — Doğru.

Buyurun, Sayın Şahinkaya.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Zabitlere geçmesinde fayda olur mülahazasıyla bazı şeyler ilave etmek istiyorum.

Haddizatında uçaklardaki bu güçler, beygir gücü, aynı zamanda çekişle alakalı olduğu cihetle, alınan uçaklarda bunları uygulamak mümkün olmadı. Haddizatında bu çok az. Çünkü bir uçağın herhalde değeri 100 milyondan yukarı.

Şimdi, bizim Hava Yolları, Türk Hava Kurumu ve Türk Kuşunun dışındakiler verecek bunu. Fakat, öyle uçaklar var ki milyonlar değerindedir; fakat buna karşılık alısta sadece 1 milyon verecek. Ama, bu, bundan önce yapmış olduğumuz kanun içerisinde küçük uçak kullanan kişileri mutazarrır ediyordu. Bu nedenle belki de bunun zamanla değişmesi gerekecektir efendim.

Türkiye'de havacılık inkişaf ettikçe bunu değiştirmekte fayda var. Çünkü bu çok az efendim. Ama şimdi o küçük uçak kullanan kişileri belki mutazarrır edebilir. İleride değişmesi lazım.

BAŞKAN — Yani, şu 4 ncü den sonra olan kısımlar artık yolcu uçakları sınıfına giriyor.

ORGANİZASYONEL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Evet ona giriyor.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN — İleride, bu geliştikçe düzeltilebilir. Teşekkür ederim.

Efendim, başka söz alan olmadığına göre şimdi 1 nci maddeye bağlı olarak değiştirilen 6 ncı madde, (B) fıkrasındaki «traktörler» kısmını, her beygir gücü için 1 000 Türk Lirasının 500 lira olarak düzeltilmiş şekliyle;

V sayılı tarifede de taşıtların azami kalkış ağırlığında ilk sıradaki «1 150 kilogram ve daha aşağı» deyimini «1 150 kilograma kadar» diye değiştirilmiş şekliyle ve yine bu V sayılı cetvelde «3 001 ila 5 000 kilograma kadar» olan kısımda, 2 yaşta 235 bin olarak yazılmış sehven, onun 275 bin olarak düzeltilmiş şekliyle 1 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Aynı Kanunun 7 nci maddesinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Verginin Tarhı

Beyan Esası

Madde 7. — Taşıtların Alım Vergisi, mükellefin, Maliye Bakanlığınca tespit edilecek esaslara göre, ilgili trafik, belediye, liman, gümrük idareleri, anabayi, bayi, bölge bayii, yetkili satıcı, acentelerle Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile noterlerce onaylanmış beyannamesi üzerine tarh olunur.

BAŞKAN — Bu değişiklik neden gerekti efendim?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Efendim, burada beyanname verme mükellefiyeti içine, Maliye Bakanlığımızın Temsilcisinin de ikazıyla anabayi, bayi, bölge bayii ve yetkili satıcı ile acenteler de dahil edilmiştir. Tatbikatta da bunlar zaten onların vereceği belgeler üzerinden tahakkuk ediyormuş. Buna dayanarak bunlarla da kanundaki bir eksikliği gidermiş oluyoruz.

BAŞKAN — Peki, teşekkür ederim.

2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okuyunuz.

Yürürlük :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okuyunuz.

Yürütme :

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 4 ncü madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2. — 197 sayılı Motorlu Kara Taşıtları Vergisi Kanununda Değişiklik Yapan 26 . 11 . 1980 Gün ve 2348 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/38) (S. Sayısı : 158) (1)

BAŞKAN — Efendim, gündemimizin 2 nci sırasına geçiyoruz.

2 nci sıradaki 197 sayılı Motorlu Kara Taşıtları Vergisi Kanununda Değişiklik Yapan 26.11.1980 Gün ve 2348 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve bu konudaki Bütçe - Plan Komisyonu raporu 158 sıra sayısı ile basılıp dağıtılmıştır.

Komisyon ve Bakanlık aynı olduğu için yerlerindeler.

Kanun teklifinin tümü üzerinde sözü Komisyon Sözcüsüne bırakıyorum.

Buyurun efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, biraz evvel Taşıtların Alım Vergisinde arz ettim; tamamen aynı nedenlerle yıllık taşıtların vergileri kanunlarında da deniz ve hava araçlarında bir değişiklik yapmak gerekmişti. Onlarda da vaktiyle rakamlar büyük tutulmuş, bir tek rakam konmuş, yaşlara dikkat edilmemiş. Halbuki kara taşıtlarında bu rakamlar yıllara göre, yaşlara göre değişir. Her halükârda yaşlara göre de bir düşüş olması lazım.

Bu nedenlerle kanunun bazı maddeleri, madde metinlerinde, lütfedip söz verirsiniz, açıklayacağım üzere, değiştirilmiştir.

Arz ederim.

(1) 158 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN — Peki, teşekkür ederim.

Tümü üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

197 Sayılı Motorlu Kara Taşıtları Vergisi Kanununda Değişiklik Yapan 26.11.1980 Gün ve 2348 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 26.11.1980 gün ve 2348 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 8 nci ve 10 ncu bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye 13 ncü bent eklenmiştir.

8. Yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler : Spor ve gezinti amacıyla özel olarak kullanılan her boyda içten ve dıştan takma motorla hareket eden tekneler ile motorlu yelkenli teknelerdir.

Motorlu yelkenli tekneler : Türkiye Yelken Federasyonuna kayıtlı olup, Federasyondan yelken numarası almış, motorları olan yelkenli teknelerdir.

10. Motor gücü : Taşıtların motorlarını imal eden fabrikalarca uluslararası normlara göre tespit olunan ve kanunlarda (BG) olarak ifade olunan devamlı beygir gücüdür.

13. Azami kalkış ağırlığı : Bir uçak veya helikopterin, azami, yakıt, yük, yolcu ve teçhizatı dahil kalkışı için, özel teknik emirlerinde müsaade edilen ve yazılı olan azami kalkış ağırlığı olup Kg. cinsindedir.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde Komisyon Sözcüsü arkadaşımızın bir diyeceği var mı efendim?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 8 nci bentte tarif yaptık. 2 nci maddede yer alan yat, kotra, yani deniz araçlarının tarifine bir açıklık getirilmiş. Fakat burada yapılan en önemli değişiklik; bundan evvel sadece «özel amaç» kelimesi vardı. Halbuki bir balıkçının da kullandığı tekne aslında resmi tekne değil özel teknedir.

Halbuki Yüksek Konseyin amacı, anladığımız kadarıyla geçim için olan tekneleri vergi dışı tutmaktır.

Burada buna «spor ve gezinti amacıyla» lafzını koyarak, özel teknenin bunlar olduğunu noktlayıp, onun vergi dışı kalmasını artık ihtilaflı bir konu olmaktan çıkarttık.

Motor gücü tarifinde bundan evvel «taşıtları imal eden fabrikalarca tespit edilen motor gücü» lafı vardı. Halbuki taşıtı yapan başka fabrika, motoru yapan

çok defa başka fabrikadır. Motoru yapan fabrikanın tespit ettiği beygircüğünün esas olması lazım; beynelmil standartlar da buna göredir.

Buraya taşıtı imal eden değil motoru imal eden fabrikanın buna yetkili olduğunu koyduk.

III numaralı tarifi yeni koyduk. Biraz evvel arz ettiğim gibi uçakların vergilendirilmesine bir tanım getirebilmek için «Azami kalkış ağırlığı» diye bir tarifi buradaki teknik arkadaşlardan aldık, buraya koyduk Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Peki, bazı kişilerin, arkasına motor taktıkları sandalları var, onlar da bu 8 nci bende girecek mi?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, dikkat buyurulursa, zaten asgari 10 beygircüğünden küçük olan tüm motorlu tekneler verginin dışında kalmıştır.

BAŞKAN — Bu takılan motorlar kaç beygircüğe kadardır, hani birçok kimselerin alıp taktıkları motorlar kaç beygircüğündedir?

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Johnson motorları var.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — 5 beygircüğü falan olacak.

BAŞKAN — 10 beygircüğü olan yok mudur, onların içinde?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, 10'a kadar var. Normal olarak, 4-4, 5-5-7, 5-10; sırası bu; fakat bunlar çok küçük olduklarından, gezme maksadıyla ve amatörce kullanıldıkları için, daha önceki görüşmelerde devre dışı bırakılmışlardır. Bunlar 10 beygircüğünden itibaren daha yukarıya doğru giderler.

BAŞKAN — Yani 11 beygircüğünden başlıyor; 10 beygircüğü dahil mi?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — 10 beygircüğü dahil efendim, 10 beygircüğünden itibaren başlıyor; yani 9,5 beygircüğünde olan da var. 9 beygircüğünden aşağısını çok küçük motor kabul ediyoruz. Bunların müzakeresi yapılırken onları serbest bırakmıştık.

Esasında büyük sürat tekneleri burada 51 beygircüğünden itibaren başlıyor efendim; 51 beygircüğünde, 85 beygircüğünde, 120 beygircüğünde olan motorlardır efendim.

BAŞKAN — Yani daha büyük tabii.

1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?..

Buyurun efendim, Orgeneral Şahinkaya.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Sayın Başkanım, burada çok enteresan bir durum var. Uçak ve helikopterlerin azami yükü mevzuunda burada, «yakıt, yük, yolcu ve teçhizatı dahil» denmiş. Şimdi, öyle uçak var ki, 15 ton yük götürüyor; yolcu alacak, 370 kişi taşıyor. O zaman, bu uçağı alan hemen hemen hiç vergi vermiyor demektir. Helikopter ve uçak kullanan kişiler, deniz motoru ve diğer taşıt vasıtaları sahiplerine kıyasen, hiç vergilendirilmemiş hale gelir. Şöyle ki : Şimdi 370 kişi 60 kiloluk yüküyle binse, 22 ton eder; bir de içerisine kişi biniyor, 60 - 70 kilo olsa, yolcularıyla beraber aşağı yukarı 35 - 40 ton olacaktır.

O zaman IV sayılı Tarifeye uymuyor efendim.

BAŞKAN — Hayır, «20 000 ve daha yukarı» diyor demin kabul ettiğimiz kanunun en altında.

DENİZ KIDEMLİ KURMAY ALBAY TANJU ERDEM (Bütçe - Plan Komisyonu Başkan Yardımcısı) — Sayın Başkanım, bir jumbo jet 243 tondur, Three Star ve Jumbo jetler 243 - 263 tondur.

BAŞKAN — Hayır, daha evvelki V sayılı Tarifede «20 000 ve daha yukarı» demiştik.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Yani bunlar vergiye tabi oluyor mu o zaman?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet efendim.

BAŞKAN — Burada da «251 ve daha yukarı» diyor. Yukarı olunca, demek onun içine giriyor.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Evet Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Başka söz almak isteyen var mı efendim?..

ORGENERAL HAYDAR SALTİK (Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Eski metinde «Rondolu» tabiri vardı, kaldırılmış; neden kaldırıldı acaba?

BAŞKAN — Ne demek o rondolu?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, eski bir yelken tipi idi. Zaten o kadar çok yelken tipleri

çıktı ki, o eskileri tamamen kaldırdık ve yelkenli adı altında birleştirmiş olduk.

BAŞKAN — Evet.

Buyurun efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 197 sayılı Motorlu Kara Taşıtları Vergisi Kanununu, 2348 sayılı Kanunla değiştirirken, Kanunun başlığını da değiştirmiştik; «197 sayılı Taşıtlar Vergisi Kanunu» yapmıştık. Burada hata yaptık. Lütfederseniz, başlığını, «197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu» şeklinde değiştirelim.

BAŞKAN — «Kara» sözcüğü yok ya tabii, doğru.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, yapılan değişiklik yanımda; izin verirseniz bir satır okuyayım : «18.2.1963 gün ve 197 sayılı Motorlu Kara Taşıtları Vergisi Kanununun adı, Motorlu Taşıtlar Vergisi olarak değiltirilmiştir.»

BAŞKAN — Tamam.

Başka söz almak isteyen var mı efendim?.. Yoktur.

O halde, 1 nci maddeyi, başlığındaki «Kara» kelimesi silinerek, «197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapan» şekliyle oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum efendim :

Madde 2. — Aynı Kanunun 5 nci maddesi ile değiştirilen 6 ncı madde ile bu maddeye bağlı III sayılı tarife aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna IV sayılı tarife eklenmiştir.

Madde 6. — I sayılı tarifede yazılı taşıtlardan taksi olarak kullanılanlar ile mezkûr tarife dışında kalan bilumum motorlu kara taşıtları II sayılı tarife göre; özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler III sayılı tarifeye, uçak ve helikopterler (Türkkuşu, Türk Hava Kurumu, Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığına ait olanlar hariç) aşağıdaki IV sayılı tarifeye göre vergilendirilir,

III SAYILI TARİFE

Taşıtların Cinsleri ve Motor Gücü (BG)

Taşıtların yaşları ile her motor gücü birimi (BG) için
Ödenecek vergi miktarı

1 - 3 yaş 4 - 5 yaş 6 - 15 yaş 16 ve daha
TL. TL. TL. yukarı yaş TL.

Yat, kotra ve her türlü motorlu özel tekneler

10 — 20 BG'ne kadar	216	168	96	48
21 — 50 » »	312	240	144	72
51 — 100 » »	408	288	192	96
101 — 150 » »	504	360	240	120
151 ve daha yukarısı için beher (BG) için ilaveten	216	158	96	48

Bu hadler, motoru bulunan yelkenli tekneler (kotralar) için % 50 nispetinde uygulanır.

IV SAYILI TARİFE

Taşıtların yaşları ile ödeyecekleri yıllık vergiler

1 - 3 yaş 4 - 5 yaş 6 - 10 yaş 11 ve daha
TL. TL. TL. yukarı yaş TL.

Taşıtların azami kalkış ağırlığı

Uçak ve helikopterler.

1 150 kg. ve daha aşağı	30 000	25 000	20 000	15 000
1 151 - 1 800 Kg. kadar	40 000	35 000	25 000	20 000
1 801 - 3 000 » »	50 000	45 000	40 000	35 000
3 001 - 5 000 » »	80 000	70 000	60 000	50 000
5 001 - 10 000 » »	100 000	90 000	80 000	70 000
10 001 - 20 000 » »	150 000	140 000	130 000	120 000
20 001 kg. ve daha yukarı	250 000	225 000	200 000	175 000

BAŞKAN — Şimdi 2 nci madde üzerinde Komisyon Sözcüsü arkadaşımızın izahatını dinleyelim efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, deniz araçlarında, tablonun birinci sırasındaki en küçük rakam olan 216, bundan evvel 600 lira idi; demek ki yeni bir teknede % 64 oranında bir indirim yapılmıştır.

BAŞKAN — Niye ötekinde 7/3 dedik, bunda 16, 12 falan diye gidiyor?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — 12'ye bölünebilsin diye.

BAŞKAN — Aylığa bölebilmek için.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet, 12'nin katı olsun diye.

Büyük teknelerde bu oran % 28'e düşüyor. Tekneler büyüdükçe yaptığımız tenzilat miktarı daha azalıyor.

BAŞKAN — İyi ama, şurada bir terslik var: «Beygircü için ilaveten» deniliyor; 504'ten 216'ya düşüyor.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — 504 sabit Sayın Başkanım, her beygircü için 216 ilave edilecek.

Bir evvelki de ayrıca 504 rakamına ilave edilecek Sayın Başkanım.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Motorların beygircü buradan başlıyor efendim.

BAŞKAN — Evet.

Peki, bu hadler, motorlu, motoru bulunan yelkenli tekneler, kotralar için niye % 50 nispetinde uygulanıyor? Lüks değil midir bunlar?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Tamamen spor maksadıyla kullanıldığını, Deniz Kuvvetlerinden ilgili arkadaşların ifadesinden öğrendik.

BAŞKAN — Hayır, spor olmaz; kotro da spor olur mu?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Sayın Başkanım, şöyle arz edeyim. Bu tekneler genellikle, rüzgâr

olduğu zaman kendiliğinden gidiyor, akaryakıt sarf etmiyor, motorunu kullanmıyor ve hiç bir masrafı olmuyor; hatta zorunlu seferlerde de umumiyetle rüzgârı kullanıyor.

Binaenaleyh, esas gaye akaryakıt ve motor olduğuna göre, böyle bir imkân tanıyalım onlara.

BAŞKAN — «Bu hadler yelkenli tekneler için % nispetinde» deseydik olurdu; ama motorlu yelkenli teknelerin o kadar büyük olanları var ki, rüzgâr olduğu zaman dahi zevk için, motorunu çalıştırabilir; lükstür.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Sayın Başkanım, onlar zaten 300, 350 beygirgücü oluyor ki, yukarıdaki fıkra hükmü, (her beygirgücü + 216) onlara muazzam bir miktar para verdirtiyor tekraren.

BAŞKAN — Hayır vermeyecek, onun % 50'sini verecek.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yani çoğaltıyor. Biz esas olarak yelkensiz olanları lüks şeklinde düşündük.

BAŞKAN — Herkes şimdi bir yelken takar.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Onun için, Federasyona kayıt şartını koyduk efendim. Yani, herkes bir yelken çekmekle, «ben yelkenliyim» diyemeyecek; standart yelken tipine mutlaka uyması lazım.

BAŞKAN — Bu, senelik verilecek vergi değil mi?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Evet, her sene verilecek vergi bu.

BAŞKAN — Bunda biraz ayrıcalık yaptık gibi geliyor bana; % 50... Bundan evvel kabul ettiğimiz kanunda, satın alırken Federasyona kayıtlı, yelken numarası almış, motorlu olan yelkenli tekneler için % 50 nispetinde uygulamıştık; ama şimdi her sene verilecek vergi için, «Federasyona kayıt» falan da demedik.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Çünkü, o zaten belgeyi alacak efendim artık.

BAŞKAN — Zengin tabakayı koruyor manası çıkmaz mı bundan?

«Bunlar kimlerde vardır? Daha ziyade çok zenginlerde vardır.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Bu buyurduğunuz, yalnız büyükler için; ama mesela 20 beygirlik, 30 beygirlik de olabilir.

BAŞKAN — Hayır bir kayıt da koymadık. Çünkü o büyüklerde de, çok büyüklerde de, ben görüyorum, yelkeni var; iki üç tane yelkeni olanlar var; şimdi onlar da bundan istifade edecek. Küçük olanlar, haydi onlara bir şey demiyorum, ufaktır; «şu kadara kadar» deseydik; ama bu hadler, motoru bu-

lunan yelkenli tekneler, yani kotralar için % 50 nispetinde uygulanır dedik mi, şimdi bunun % 51 ve daha yukarısı da dahil...

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — İşte bunun için Sayın Başkanım. Bu alttaki 216'dan başlayan ilave her beygirgücü için sırf bu maksatla konulmuştur. Küçük teknelerin motoru küçük zaten.

BAŞKAN — Mesela 150 diyelim, 150'de kaldı diyelim yahut da 151 veya 200 diyelim. Şimdi 216 dahil olacak; ama yarısını aldığımız zaman ta bu 21 veya 51 beygirgücünün ödediği para kadar para ödeyecek, onun % 50'sini alınca.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Hesabını yaptık Sayın Başkanım; hiç oraya kadar gelmiyor.

BAŞKAN — Gelir, gelir. Şimdi hesabını yapalım burada.

200 beygir. 150 ile arasında 50 fark var. 216'yı 50 ile çarparsak 10 800.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — 5 000 daha ilave edilecek, motorlu tekne olduğu için.

BAŞKAN — Hayır, 408 olanı, bulalım; 51 ile 100 arasında, değil mi?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Evet.

BAŞKAN — 408'i neyle çarpacağız? 100 le. 408 X 100 = 40 800 verecek.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yarısı 20 400 eder.

BAŞKAN — Hayır; o yelkensiz diyelim, yelkeni yok, 40 800 verecek.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — O zaman yelkensiz olan.

BAŞKAN — Ama, yelkensiz olan 40 800 verecek, öteki bir tek yelken taktı diye... Şimdi bu 504'ü evvela 150 ile yapalım. 75 600; 10 000 daha koyduk; 85 000 etti, 90 000 diyelim. Bunun yarısı, % 50'sini verecek şimdi, 45 000. O 100 beygirlik 40 800 lira verecek, bu 200 beygirlik onun kadar bir para verecek; % 50 verdiği için.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yalnız hep rüzgârda kullanacak; yani Devlete hiç bir masraf yapmayacak efendim. Asıl gaye, motorlu teknelerin lüks olduğunu belirtmek.

BAŞKAN — İşte ben diyorum ki, bu da motorlu. Sırf yelkenli olsaydı bir şey demeyecektim; ama hem motoru var, hem de yelkeni var bunun; motoru da var.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Motor takmak bir garanti.

BAŞKAN — Tabii. Görüyoruz Boğazda, muazam şeyler; esasında motorludur o; ama arada sırada yelkenini de açıyor. Şimdi, onlar % 50 verecek. Çok büyük şey çıkar bundan.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bunlar zaten büyüklerdir, sadece lüks kullananlardır.

BAŞKAN — Buraya, «bu hadler yalnız, motoru bulunmayan yelkenli tekneler için...» deseydik...

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — O zaman, beygircü olmayacağı için olmadı efendim.

BAŞKAN — Niçin?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yani, o kelimeyi bulamadık. Ondan dolayı biz de mecburen bunu yazdık.

BAŞKAN — Onlardan zaten, motor olmayınca alınmıyor, değil mi? Yalnız yelkenli olanlardan alıyor mu efendim?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Alınmıyor.

BAŞKAN — Almıyoruz zaten; mesele yok, bunu koymaya da lüzum yok. «Bu hadler motoru bulunan yelkenli tekneler, kotralar için % 50 nispetinde uygulanır» dedik mi, büyük bir haksızlık yapmış olunuz.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Sayın Başkanım, çıkarınca, o zaman hiç vergi almama durumunda kalacağız.

BAŞKAN — Hayır alınacak. Bu 151 ve daha yukarısına işte, her beygircü için 216.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Motoru varsa... Motoru yoksa, hiç vermeyecektir.

BAŞKAN — Motoru yoksa istemeyiz. Zaten bunlar, motorlu taşıtlar.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — 200 beygirlik de çok nadir. Zaten 6 tane tekne var, o kadar. Ne diye onları koyayım ben?

BAŞKAN — Değmez?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Hayır; büyük 6 tane var; küçük çok var. Mesela, 10 beygircü ile 20 beygircü arasında belki 300 tane tekne var, 400 tane tekne var.

BAŞKAN — Ama onun da yelkeni var, motoru da var. Ayrıcalık yapmayalım. Öteki yelken takamışsa...

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Hay hay.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı efendim?

2 nci madde üzerinde söz almak isteyen olmadığına göre, bu maddeyi;

III Sayılı Tarifedeki, «Bu tarifenin sonunda yazılı olan «Bu hadler, motoru bulunan yelkenli tekneler (kotralar) için % 50 nispetinde uygulanır» cümlesi silinmiş olarak;

IV Sayılı cetveli de, - düzelttik zaten, 1150 kilogram ve daha aşağı değil - «1150 kilograma kadar» şeklinde düzeltilmiş olarak oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Sayın Başkanım, uçaklarla ilgili bir maruzatım var. 10 tondan sonra, senede 150 bin lira vergi verecek.

BAŞKAN — Evvelce bu miktar ne kadardı?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, en küçük uçak 75 bindir, 30 bine indi; en büyük uçak 675 900 idi, 250 bine indi.

BAŞKAN — Hava Kuvvetleri Komutanımızın dediği doğrudur. Kaç tane yolcu ile gidiyor bu?

ORGENERAL HAYDAR SALTİK (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Gelir Vergisi veriyor. Bu, senelik vergisidir, uçağın yıllık vergisidir.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Sayın Başkanım, bizim bir uçağın Almanya'ya gidiş geliş 2,5 milyondur. 2,5 milyona gidip gelen bir uçak, bir defasında...

BAŞKAN — Zaten çoğu da zarar ediyor.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Doğru da, böyle olunca, çok varlıklı kişileri az vergilendirmiş gibi oluruz.

BAŞKAN — Şimdiye kadar hiç vermiyordu.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Evet, hiç vermiyordu.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Servetten alınan bir vergi mahiyetindedir. Yani, kazancından ayrıca verecek. Bu tamamen, mevcut, duran bir malından devamlı vereceği bir vergidir.

BAŞKAN — 2 nci maddeyi biraz evvel okuduğum değişiklikle oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum.

MADDE 3. — Aynı Kanunun 18 nci maddesine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

Madde 18. — Özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu teknelerden ne nam altında olursa olsun, belediyelerce alınmakta olan her türlü vergi ve resimler kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Bu maddenin getiriliş amacını Komisyon Başkanından dinleyelim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım,

nım, tespit edilen rakamların, bu tekne sahiplerinin verebileceği, kazançları dışında bir servet vergisi mahiyetinde olan bu vergiden verbilecekleri azami rakamlar olduğu düşünülmüş ve artık bunun dışında belediyeler almasın diye konulmuştur.

BAŞKAN — Şimdiye kadar alıyor muydu?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Müsaade ederseniz arz edeyim Sayın Başkanım.

Efendim, 2348 sayılı Kanunla vaz edilen vergi gelirlerinin Devlete ait olduğu prensibi kabul edilmiştir. Halbuki, belediyelerce tahsil olunan kara nakil vasıtaları plaka resmi de bundan sonra Maliye Bakanlığınca tahsil edilmeye başladığından beri, taşıtların belediye ile hiçbir ilgisi kalmamıştır. Binaenaleyh, eğer bunu koymazsak, bu eski kara araçlarına uygulanan vergiler aynen denizde devam edecekti. Binaenaleyh, bu konu ancak, bundan sonra çıkacak «Belediye Gelirleri Kanunu» nda nasıl mütalaa edilecekse, orada mütalaa edilir. O nedenle, şimdi her iki yere birden vermesinler diye bu madde ilave edilmiştir.

BAŞKAN — Geçenlerde kabul ettiğimiz bir kanunla, belediyelere toplanan vergilerin % 5'i nispetinde zaten veriyoruz, değil mi?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Veriyoruz.

BAŞKAN — Hatta muayyen bir süre içinde vermezse - belli bir süre koymuştuk - cezası da vardı. O bakımdan, mademki motorlu taşıtlardan belediye almıyor, «Belediye Gelirleri Kanunu» görüşülürken o zaman bunları halledelim. Plaka vergisi vesaire gibi şeyler var.

Şimdi plaka alırken bunlar para vermeyecek mi?

ORGENERAL HAYDAR SALTİK (Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Benim aklımda kaldığına göre, bunlardan, liman kaydiyesi olarak bağlarken bir, bir de kaydedilip plaka numarası alırken iki olmak üzere, iki defa ayrı vergi ve rüsum alıyorduk; bir liman rüsumu alınıyor, bir de belediye vergisi alınıyordu. Şimdi bunu almayınca, bu defa Belediyeler Kanunundaki bir hükmü kaldırmış oluyoruz. Benim bildiğim büyük bir miktar vergi almıyorlar bu sandallardan, motorlardan, kotralardan.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Sayın Başkanım, müsaade ederseniz cevap vereyim.

Aslında hiçbir belediye, deniz teknelerine kesinlikle hiçbir hizmet vermiyor. Binaenaleyh, belediye, hizmet vermediği bir şeyin vergisini nasıl alır? O bakımdan, bir kere belediye vergisi, resim ve harçları, be-

lediye hemşehri hizmetleri daima bir hizmet karşılığı tahakkuk ettirilir. Hangi belediye acaba şimdiye kadar bir kotraya ne hizmet vermiştir? Deniz teknelerinin barınaklarını yaparlar, yat limanı yaparlar, belediyeler bunları işletirler, oradan elbette istedikleri kadar parayı alırlar. Bugünkü elimizdeki kanun, zaten belediyelere bir hak da tanımıyor. Yeni çıkacak «Belediye Gelirleri Kanunu» nda bu konu muhakkak ayrıca halledilecek; ama şimdi bu maddeyi koymazsak, belediyeler bunlardan, saydığım bu hizmetler karşılığında devamlı birçok şeyler alacaklardır.

ORGENERAL HAYDAR SALTİK (Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Yalnız yatlar değil, kum tekneleri de var.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Onlar ticari tekneler tabii.

ORGENERAL HAYDAR SALTİK (Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Her türlü motorlu tekne buyurdunuz da...

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Özel, efendim. Onlar bir ticaret metaı olarak kullanılanlar; bunlar tamamen spor ve gezinti maksadıyla kullanılanlar.

İltilmıyorum Maliye Bakanımız ne der?

BAŞKAN — Şimdi bunlar plaka takacak mı?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Takacak efendim.

BAŞKAN — Plakasını gidip belediyeden alırken, parasını da vermeyecek mi?..

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Sayın Başkanım, verdiği vergileri bunlar için veriyor. Yani Devlete bir vergi vermesinin maksadı, bir hizmetin mutlaka karşılığı olacaktır.

BAŞKAN — Otomobillerden alınan plaka vergisinde, trafikten plakasını alırken, bu yeni kanuna göre o plakanın parasını ödemeyecek mi?..

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yok.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Müsaade ederseniz arz edeyim.

BAŞKAN — Buyurunuz.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Halihazırda yürürlükte bulunan Belediyeler Kanununa göre belediyeler bununla bir gelir alamıyor ve halihazırda belediyelerin aldığı para çok cüzi ve hatta bunların tahsil masraflarına değmeyecek kadar rakam küçülmüştür. Bu itibardır ki, devlet bütçesine yük oluyor. Belediyelerin bütün gelirleri, emlak ve taşıt vasıtaları üzerinden kestiğimiz vergilerin, bundan önceki kanunla alınan vergilerin belirli bir nispetinin belediyelere hisse olarak verilmesiydi; bu zaten kalktı; şimdi buna bağlı olmadan, belediyelere, devlet gelirlerinin

% 5'i nispetinde verilmesi esası getirildi. Eğer biz zaten şu maddeyi koymasak da - ben şimdi hangi vasıta için ne miktar aldığını bilemem ama - belediyelerin aldığı rakam çok ehemmiyetsiz denecek kadar küçülmüş bir rakamdır. Yani, biz buraya bunu koymadığımız zaman, özel yat ve kotralar belediyeye zaten bir şey vermeyeceklerdir.

BAŞKAN — «Yazılmasıyla yazılmaması arasında bir fark yoktur» diyorsunuz.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Yoktur. Yalnız burada şuna gidebilir; özel maksatla kullanılan kotradan ve tekreden belediye, ki aldığı rakam çok azdı zaten, belki de almıyor denilecek derecede küçüktü, ondan almıyordu, fiilen ticaret yapandan alıyoruz anlamı çıkacak. Halbuki kasıt, özel maksatla kullanılan belediyenin daha fazla almasıdır. Çünkü, taksiler ticari hizmet yapıyorsa az vergi ödüyor, özel maksatla kullanan daha fazla ödüyor.

BAŞKAN — Tersine.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Özel maksatlı olanlardan alınmamakla, ticari maksatlı olanlardan alıyoruz oluyor. Zaten tahmin ediyorum, şunu kaldırdığımız zaman, bunların belediyeye vereceği bir rakam yoktur. Ancak, yeni «Belediye Gelirleri Kanunu»nda yeni tarifelerle bunlardan vergi alınmaya başlanacak; orada bu düzenlenebilir. Eğer hakikaten yüksek bir vergi alınıyorsa özel tekneler ve yatlardan, orada indirim yapılır; burada şimdi bunun kaldırılması, zannetmiyorum ki, onlara büyük vergi yükü getirsin; hatta diyebilirim ki hiç denecek ölçüdedir.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Biz prensibi üzerinde durduk Sayın Komutanım. Yani, bir hizmet yapmayan belediyeye bir vergi vermeyelim, vergiyi Devlet alsın diye düşündük. Devletin ayırdığı % 5'lerin içerisinde bunlar da katkıda bulunuyorlar. Binaenaleyh, oradan payını alsın idi ve kısa zamanda, «Belediye Gelirleri Kanunu» çıktığı zaman, bu konu nasıl halledilecektir diye düşünmüştük.

BAŞKAN — O zaman bunu hiç koymayalım. Belediyeler Kanununa bu maddeyi koyalım, orada onu ele alacağız. Çünkü, eğer bu hükmü burada kaldırırsak, o zaman o kanunda buna atıf yapmak suretiyle «Filan kanununun filan maddesi kaldırılmıştır» demek gerekecek; ondan kurtulmuş oluruz hiç olmazsa.

Binaenaleyh, bu 3 ncü maddenin kaldırılmasını ben oylarımıza sunacağım.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Yalnız bir husus var. Trafik Kanununda kara taşıt araçları

arasında gibi mütalaa edilen traktörler var. Bu traktörler, plakalarını trafikten alıyorlar ve para ödüyorlar. Bunu kaldırırızsak...

BAŞKAN — Şimdi bu maddeyi kaldırırızsak, eskisi gibi almaya devam edecek. Yani, belediye zaten basit bir şey alıyor, almaya devam etsin diyoruz.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Bu konuda her belediyenin kendi meclisinde uyguladığı ayrı bir tarife var efendim. Mesela İzmir Belediyesi ayrı bir fiyat koyuyor, Kuşadası Belediyesi ayrı bir fiyat koyuyor, İstanbul Belediyesi ayrı bir fiyat koyuyor. Her belediye farklı yaptığı için, bunu şimdi kaldırıp, Belediye Gelirleri Kanununa koyalım diye düşünülmüştü.

BAŞKAN — Şimdi bunu kaldırırızsak, Belediye Gelirleri Kanununda hepsini sabit yaparız.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yani kalkabilir efendim.

BAŞKAN — Evet.

O halde 3 ncü maddenin kaldırılmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi kaldırıyoruz efendim.

Yürürlük maddesi 4 idi, 3 oldu.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

Yürürlük :

MADDE 3. — Bu Kanunun;

a) Özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler ile uçak ve helikopterlere ilişkin hükümleri 1.3.1981 tarihinde,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde; yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Bunun sebebi de Mart ayında vereceklerdi, vermiş olanlar şimdi geriye alabilecek mi?

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Alamazlar.

ORGENERAL HAYDAR SALTİK (Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — 1.3.1981'den itibaren, tahakkuku bu kanuna göre yapılacaktır.

BAŞKAN — Alması lazım esasında, devletten alacağı olacak.

ORGENERAL HAYDAR SALTİK (Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Tahakkukun öyle yapılması lazım. Tensip ederseniz zapta bu şekilde geçsin, amaç o zaten.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — 1.3.1981'den evvel vermiş olanlar alamaz.

ORGENERAL HAYDAR SALTİK (Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Efendim, eski kanunda «Motorlu Taşıtlar Vergisi, taşıtların kayıt ve

tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesince bütçe yılının ilk ayında yıllık olarak tahakkuk ettirilir» deniyor. Bu tahakkuku yeni kanuna göre bu verdiğimiz nispetler içinde yapacaklardır bu sene.

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?..

Buyurun.

ORGENERAL HAYDAR SALTİK (Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Benim teknik bir tereddüdüm var. «Diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer» deniyor. Halbuki bunun diğer hükümlerinde başta tarifleri biraz değiştirdik, bunları değiştirip de bunlar tahakkuk tarihinden sonra yürürlüğe girerse, Maliyeciler, «efendim o öyle değildi böyleydi, o tarih böyleydi» diyebilirler ve karışıklığa neden olabilir. Hepsini birden 1.3.1981'de yürürlüğe girse ne olur?

BAŞKAN — Tabii, daha doğru olur.

Komasyon?..

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Aksi takdirde büyük bir karışıklık doğurur bu, uçaklar da var.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Hepsini aynı zamanda girsin.

ORGENERAL HAYDAR SALTİK (Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Yukarıdaki tarifler uymaz. Maliyeci, «o tarife göre bu ağırlık uymuyor» der.

BAŞKAN — O halde, yürürlük maddesi olan 3 ncü madde «Bu Kanun 1 . 3 . 1981 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer» şeklinde düzeltilecek.

3 ncü maddeyi bu şekliyle bir daha okutuyorum:
«Yürürlük :

MADDE 3. — Bu Kanun 1 . 3 . 1981 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.»

BAŞKAN — 3 ncü maddeyi okunan bu şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum :

Yürütme :

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 4 ncü madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3. — 24 Şubat 1981 Tarih ve 2416 Sayılı 1981 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/43) (S. Sayısı : 171) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin 3 ncü sırasındaki, 24 Şubat 1981 Tarih ve 2416 Sayılı 1981 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. 171 sıra sayısı ile basılıp dağıtılmıştır.

Komisyon ve Bakanlık temsilcileri yerlerindedir.

Tasarının tümü üzerinde görüşme açıyorum ve evvela sözü Komisyon Sözcüsüne veriyorum :

Buyurun efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, denetleme göreviyle görevlendirilmiş bulunan müfettiş ve benzerleri, vazife mahallinde belli bir miktarda harcırah almaktadırlar. Bunların bir kısmının kimler olduğu Bütçe Kanununda da detaylı olarak yazılı, bir kısmı da burada yazılı değil. Bu seneye kadar, kıyas yoluyla, «biz de denetim yapıyoruz, bizde ona benziyoruz» yoluyla bunu hepsi almışlardır. Bunun kıyas yoluyla uygulanması büyük sakıncalar yaratmış, kanunun kapsamı her sene biraz daha genişletilmiş ve nihayet o hale gelmiş ki, görevi zaten belediye hudutları dışına çıkmamak olan belediye müfettişleri bile bu harcırahı almaya başlamışlardır. Bunu önlemek için «kıyas yoluyla ödenemez» diye bu sene bir hüküm koyduk, fakat gördük ki, en büyük denetleme organımız olan Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun başkan ve üyesi de kıyas yoluyla alıyor.

Burada aslında biz hata yapmadık, zannediyorum kanunda vaktiyle büyük hata yapılmış Başkan ve üye kendi emrindeki kişilere kıyasen alıyorlar. Tersine bana daha uygun geliyor, başkan ve üye alır da emrindekiler ona kıyasen alırdı, fakat verilmiş bir haktır ve bugüne kadar da verilmiştir. Hakikaten de Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu en yüksek denetim organıdır. Bu nedenle «Başkan ve üye» diye buraya, kanun metnine açıkça yazmazsak, bunların almamaları gibi bir durum olacak. Halbuki fiilen denetim yapmakla görevli bir büyük organdır. Getirilen metinde Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu denetim görevlileri «Başkan ve üye»

(1) 171 S. Sayılı basmayazı tutanağa eklidir.

kelimelerini Bütçe Kanununa ilave ettik. Değişiklik bundan ibarettir.

Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

24.2.1981 Tarih ve 2416 Sayılı 1981 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 2416 sayılı 1981 Mali Yılı Bütçe Kanununun 27 nci maddesinin (B/c) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

c) Harcırah Kanununun 33 ncü maddesinin (b) fıkrasına göre (H) cetveli ile saptanan gündelikler, 1981 mali yılında yetkili makamlarca onaylanan programlara göre yapacakları denetim, soruşturma ve incelemeler için, görevin yapıldığı ve kurumun örgüt merkezinin bulunduğu yere ve kadro derecelerine bakılmaksızın, bakanlık veya bağımsız genel müdürlük müfettiş ve müfettiş yardımcıları, Maliye Bakanlığı hesap uzmanı ve uzman yardımcıları, bankalar yemimli murakıpları ve murakıp yardımcıları, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu denetim görevlileri (Başkan, üye, uzman müşavir, uzman ve uzman yardımcıları), bakanlıklar merkez örgütüne dahil kontrolörler ve stajyer kontrolör, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı müfettiş ve müfettiş yardımcıları Çalışma Bakanlığı iş müfettişleri ve iş güvenliği müfettişleri, Sosyal Sigortalar Kurumu sigorta müfettiş ve yardımcıları, ilköğretim müfettişleri ve belediyeler müfettiş ve müfettiş yardımcılarına ödenir. Unvanları bunlar dışında kalanlara kıyas yolu ile bu madde hükmü uygulanamaz.

BAŞKAN — Biraz önce maddeyi Komisyon Sözcüsü izah etti. Bu konuda Hükümetin bir diyeceği var mı?..

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Hayır, zaten uygulama da bu yöndedir.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

1 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun hükümlerini 1.3.1981 tarihinden geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanunu Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4. — 5 . 11 . 1980 Tarih ve 2334 Sayılı Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğinde Görevlendirilecek Uzman Personele Yapılacak Ödemelere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/44) (S. Sayısı : 172) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin 4 ncü sırasına geçiyoruz.

Gündemimizin 4 ncü sırasında, 5 . 11' . 1980 tarih ve 2334 sayılı Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğinde Görevlendirilecek Uzman Personele Yapılacak Ödemelere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve bu konudaki Bütçe - Plan Komisyonu raporu mevcuttur. Bu rapor 172 sayı ile basılıp dağıtılmıştır.

Komisyon ve Bakanlık temsilcileri yerlerindedir.

Kanun teklifinin tümü üzerinde görüşme açıyorum ve ilk sözü Komisyon Sözcüsü arkadaşımıza veriyorum.

Buyurun efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bu kanun teklifinde de, biraz evvelki teklifimize paralel bir teklif huzurlarınıza getiriyoruz.

2334 sayılı Kanunla, Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterimiz çeşitli ihtisas komisyonlarında geçici veya devamlı olarak kamu personeli çalıştırmaktadır. Bunlardan merkezden çağrılanlar içinde, biraz evvel arz ettiğim gibi, harcırah alan müfettiş ve müfettiş yardımcıları vardır.

(1) 172 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Her ne kadar bu görevin paradan çok daha önemli olan bir şeref payı varsa da, kişileri para bakımından da mutazzarır etmemek için bunların almakta oldukları harcırahlarını burada görev yaptıkları müddetçe de almaları gerektiğini düşündük. Bu nedenle 2334 sayılı Kanuna sadece parantez içinde «6245 sayılı Kanun ve bütçe kanunundaki hakları, harcırahları verilir» diye bir hüküm koyduk.

Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı efendim? Yoktur.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okuyunuz efendim.

5 . 11 . 1980 Tarih ve 2334. Sayılı Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğinde Görevlendirilecek Uzman Personele Yapılacak Ödemelere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 2334 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 3. — İkinci maddede sözü edilenler ile Başkent'ten çağrılanlar bu görevleri süresince kendi kurum ve işyerlerinden izinli sayılırlar ve her türlü özlük ve sosyal hakları ile asli görevlerine ilişkin diğer ödemelerin (6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 ncü maddesinin (b) bendi ve Bütçe Kanunlarının bu bent hükümleri uyarınca gündelik alanların gündelikleri dahil) kurumlarınca karşılanmasına devam edilir.

BAŞKAN — Şimdiye kadar almıyorlar mıydı bunlar efendim?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Alıyorlardı da, yarın Sayıştay belki bir şey çıkartabilir kanaatiyle tereddüdümüzü gidermek için getirdik Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Peki.

1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okuyunuz.

MADDE 2. — Bu Kanun 12 Eylül 1980 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yoktur.

Zaten uygulama o zamandan beri böyle yapılıyor-muş, binaenaleyh elbette o tarihte yürürlüğe girmesi lazımdır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okuyunuz.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu ve Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri yürütür.

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5. — 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 5404 sayılı Kanunla Değişik Birinci Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bu Maddeye Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/104) (S .Sayısı : 170) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin 5 nci sırasına geldik.

Gündemimizin 5 nci sırasındaki, 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 5404 sayılı Kanunla Değişik Birinci Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bu Maddeye Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve bu konudaki Bütçe - Plan Komisyonu Raporu 170 sıra sayısı ile basılıp dağıtılmıştır.

Komisyon ve Bakanlık temsilcileri yerlerindedir.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyorum ve ilk sözü Komisyon Sözcüsü arkadaşımıza veriyorum.

Buyurun efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 1 nci maddesinde iki ayrı madde ile iki tane değişiklik yapılmaktadır.

Birincisinde, halen mevcut kanunun son bendi değiştirilmekte, ikincisi ile de, buraya bir fıkra eklenmektedir.

Mevcut kanunun son bendi «Cemaatlere ve esnafa mahsus vakıflar, bunlar tarafından seçilen kişi veya heyetlerce idare edilir; ilgili makamlarca Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından denetlenir» şeklindedir.

Getirilen kanunun 1 nci maddesi ile bu denetleme-ye daha açıklık kazandırılmıştır.

(1) 170 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Yine buna ilave edilecek fıkra ile, bundan evvel 743 sayılı Türk Medeni Kanununda 900 sayılı Kanunla yapılan değişiklik gereğince bu denetimin karşılığı olarak cemaat vakıfları sari gelirlerinin % 5'ini ödemek mecburiyetindedirler. Ancak, bunun azami miktarı tüzükle belli edilir, dendi. Azami miktarı da birkaç seneden beri 200 bin liradır.

Gelen teklifte, cemaat vakıflarından bunun alınmaması hususu derpiş edilmektedir. Başbakanlık, gerekirse bunun devlet bütçesinden karşılanması için emir verebilecek. Bu konuda Başbakanlık yetkili kılınıyor. Çünkü mevcut hükmün Lozan Anlaşmasına aykırı olduğu ve cemaat vakıfları bakımından da yurt dışında aleyhimize bir kamuoyu oluşturduğu söylenmektedir. Bu nedenle huzurlarınıza gelmiştir ve bir geçici madde ile de, bugüne kadar bu vakıflardan denetim masraflarını ödemeyenler varsa, bunlar kendilerinden alınmayacak; fakat ödemişlerse kendilerine de iade edilmeyecek,

Kanunun tümü bundan ibarettir.

Arz ederim.

BAŞKAN — Kaç seneden beri böyle uygulanıyordu bu?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 1945'ten beri, 5404 sayılı Kanundan beri.

BAŞKAN — Peki, buna mukabil bizim dışarıda bulunan vatandaşlarımız için o ülkeler nasıl uyguluyor bunu acaba?..

Buyurun Vakıflar Genel Müdürlüğü Temsilcisi.

RUŞEN BALTA (Vakıflar Genel Müdürlüğü Temsilcisi) — Efendim Batı Trakya'daki Türk vakıflarından % 5 denetleme payı alınmamaktadır. Yalnız, Yunanlılar sistemli olarak başka yollarla Türk vakıflarını erittiği için böyle bir şeye gerek duymuyorlar.

% 5 denetleme paylarını 1969 yılından beri almıyoruz. Büyük bir kısmı da (Rumların) ihtilafı olup, mahkemelere aksetmiş durumda. Diğer azınlıklar muntazaman ödüyorlar, onlarla bir problemimiz yok.

BAŞKAN — Dışarıda menfi propagandaya sebep olduğu için mi getirildi bu kanun veya uzuyor, alınamıyor diye mi?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Hükümet gerekçesinden bir bölümü okuyayım Sayın Başkanım : «Katılma payı alınması dünya kamuoyunda birtakım olumsuz yorumlara yol açmaktadır» diye açık - seçik bir hüküm var.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

RUŞEN BALTA (Vakıflar Genel Müdürlüğü Temsilcisi) — Sayın Başkanım, konu esas itibariyle Batı Trakya'dan kaynaklanıyor. Oradaki Türk vakıflarından belli bir pay alınmayıp da, buradaki Rum vakıflarından alındığı için, devamlı Yunan tarafı itirazda bulunmaktadır.

MİT'den alınan raporlara göre, özellikle Yunan Büyükelçisi, Rum vakıflarını bu payı ödememeleri için teşvik etmektedir. O yüzden bir problem doğmaktadır. Diğer vakıflar, Ermeniler, Yahudiler muntazam ödemektedirler.

BAŞKAN — Şimdi onlar da ödemeyecek?..

RUŞEN BALTA (Vakıflar Genel Müdürlüğü Temsilcisi) — Evet.

Yalnız efendim, burada bir problemimiz var, müsaade ederseniz arz etmek istiyorum.

Dışişleri Bakanlığı bu kanunun sırf Rum vakıflarına uygulanarak, onlardan % 5 denetleme payı alınmayacağını ifade etmesine rağmen, Biz Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak bunun genel kapsamlı olduğu, tüm azınlık vakıflarını kapsadığı düşüncesindeyiz ve bunun sırf Rumlara münhasır bırakılmasının daha uygun olacağı görüşündeyiz. Çünkü esas konu bu paranın miktarı değildir, bu vakıflar mali yönden güçlü vakıflardır. Esas konu, teftiş mekanizmasının bu vakıfları rahatsız etmesidir. Çünkü müfettişlerimiz % 5 payı tespit ederken, tek tek gelir kaynaklarını, gider kaynaklarını incelemekte, ondan sonra % 5 payı tespit etmektedirler. Bunlar bundan rahatsızdırlar; istedikleri gibi gelirlerini sarf edememektedirler. Konu oradan kaynaklandığı için, bir yandan Batı Trakya'daki Türk vakıflarını korumak, oradaki varlığı muhafaza etmek zorundayız, onlar için taviz vermemiz artık gerekli duruma geldi; fakat diğer vakıflar için böyle bir taviz verilmemesinin uygun olacağı görüşündeyiz.

BAŞKAN — Hayır, Dışişleri Bakanlığı bu görüşte de; tersini söylemişsiniz siz. Dışişleri Bakanlığı, yalnız Rumlara uygulansın, diğerlerine uygulanmasını görüşünde.

RUŞEN BALTA (Vakıflar Genel Müdürlüğü Temsilcisi) — Bu görüşte olmasına rağmen, böyle kaleme alındı efendim. Dışişleri Bakanlığında da ilgililer var, onları dinlemeyi arzu eder misiniz; onlar böyle söylüyorlar; fakat kanun, şu haliyle «genel olarak kapsar» durumda.

BAŞKAN — Yani bütün vakıfları kapsıyor şimdi?..

RUŞEN BALTA (Vakıflar Genel Müdürlüğü Temsilcisi) — Bütün vakıfları kapsar durumda; fakat onlar, bunun sırf Rumlara uygulanacağını söylüyorlar. Son vergi kanunlarında okullarla ilgili olarak bir değişiklik yapıldı, bu sırf Rum vakıflarına münhasır tutuldu. Batı Trakya'da bizim okullarımıza vergi muafiyeti tanınırsa, buradaki Rum okullarına da tanınacak. Aynı esprinin burada açıkça ifade edilmesi yararlı olacak.

BAŞKAN — O halde, bu kanun öyle yazılmamış. Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Sayın Başkanım, vergi kanunlarında getirdiğimiz hüküm karşılıklıdır; onlar bizden almadığı takdirde bizim de onlardan almamız söz konusu değil. Mütakabiliyet esasına göredir. Belki burada da o konu düşünülebilir.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Komisyon Başkanı.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bazı tabirlere katılmadığımız halde, Komisyon olarak bu kanun teklifini Hükümetten gelen şekliyle, tek nokta ve virgüline dokunmadan huzuruza getirdik.

Şunun için getirdik Sayın Başkanım : Dün ve evvelsi gün toplanmaya gelecek kişileri çağırırken, kimin telefonunu açsak; Dışişleri Bakanlığı, «Vallahi bizden adam çağırıyorsunuz ama kanun bizim dediğimiz gibi çıkmadı»; Vakıflar Genel Müdürlüğü «Bizden adam gelecek ama, kanun bizim dediğimiz gibi çıkmadı» dediler. Aslında bu kanunun nereden çıktığını da bulamadık. Hem itiraz edenlerin de bu kanunun altında imzaları var; Dışişleri Bakanımızın da imzası var ve bir itirazı da yok. Kanun yapmada, biraz da görevimizi (bağışlayın) aştık ama, kanun yapmada çektiğimiz güçlükleri daha evvel de arz etmiştim, bir vesile ile daha huzuruza getirmek için, hiç bir yerine dokunmadan bunu getirdik.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Saltık.

ORGENERAL HAYDAR SALTİK (Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Sayın Başkanım, bu kanunun çıkarılmasından amaç, evvela Lozan ile tanıdığımız hakları ihlal eder durumda olduğumuz yolunda Batı'da yer alan ve özellikle Batı Trakya'da da ters tepkilerle ve bazı kanuni müeyyidelerle oradaki Türk Cemaatinin yaşamını güçleştiren koşulları ortadan kaldırmaktır.

Birinci madde ile, biraz evvel arz edildiği şekilde, vakıfların teftiş müessesesini muhafaza ediyoruz.

İkinci madde ile, bu denetleme karşılığı aldıkları % 5 masrafları Başbakanlıkça özel şekilde ödenmesi-

ni sağlıyoruz. Binaenaleyh Dışişleri Bakanlığının yalnız Batı Trakya'yı kapsayacak şekilde bir kanun çıkarması, diğer azınlıklar üzerinde hâlâ Lozanı değiştiren iddiamızın devam ettiği yaklaşımını zannediyorum sürdürecektir. O bakımdan büyük bir faydası olmadığı kanaatindeyim.

Bu, yeterli bir kanun teşkil etmektedir ve şu anda Yunanistan Meclisinden geçmiş olan, bizim Batı Trakya'daki vakıflarımızla ilgili bazı kanuni tedbirlerin durdurulması için lövyeye olarak kullanılacaktır. Amacı sağladıktan sonra, zannetmiyorum büyük bir gelir sağladığını vakıflarımıza, onlar güçlü vakıflardır ama, bu cemaatlere ait vakıfların % 5 katkı payının büyük bir mali kaynak olduğu inancında da değilim. Amaç, bunların gelirlerini denetlemek ve gelirlerinin sarf ediliş şekilleri hakkında bilgi sahibi olmaktır. Bu kanunla bu durum kaybolmamıştır. O bakımdan, genelinde arz ediyorum, kanunun bu haliyle geçmesinde bir zorluk olacağı inancında değilim.

Arz ederim.

BAŞKAN — Kaldı ki, genellikle prensibine de aykırı. Yani bir vakfa bunu tanıyıp ötekilere tanımamak dünya kamuoyunda da değişik yorumlara sebebiyet verebilir. Kaldı ki yarın, öbürsü gün başka ülkelerde de böyle vakıflarımızın çıkmayacağını kim söyleyebilir? Çıkabilir, yalnız Batı Trakya'da değil, belki Bulgaristan'da da çıkacaktır, belki Yugoslavya'da da çıkacaktır, Romanya'da çıkacaktır. Irak'ta çıkacaktır, İran'da çıkacaktır. O halde, birisine tanıyıp birisine tanımamak olmaz. Doğrudur, eğer çıkacaksa bu, hep-sine birden teşmil edilerek çıkarılır.

RUŞEN BALTA (Vakıflar Genel Müdürlüğü Temsilcisi) — Sayın Başkan, bir şey daha arz etmek istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun.

RUŞEN BALTA (Vakıflar Genel Müdürlüğü Temsilcisi) — Aslında biz bu kanunu çıkarmakla zaten vakıflar arasında bir eşitsizlik yapmış oluyoruz. Mesele Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı gene ödeyecektir payı; fakat azınlık vakıfları ödememiş olmaktadır.

BAŞKAN — Hayır, bizim kendi vakıflarımız değil de, azınlık vakıfları için çıkarılıyor zaten bu kanun. Azınlık vakıfları için çıkarılacağına göre, Rumlara ait olanlara tanıyalım, Ermeni ve Yahudilere ait olanlara tanımayalım demek olmaz. Onun için Dışişleri Bakanlığı Temsilcisinden şunu öğrenmek istiyoruz : Vakıflar Genel Müdürlüğünün Temsilcisi arka-

daşımız «Dışişleri Bakanlığı, bizim bu vakıflarla ilgili çıkacak kanunun yalnız Rum vakıflarına teşmil edilmesi, diğerlerine edilmemesi taraftarıdır» dedi; bunun sebebi nedir acaba?

BEDRETTİN TUNABAŞ (Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, bu konu bir mütekabiliyet konusudur. Yani Türkiye'de muhtelif cemaat vakıfları var; bunlardan en önemlilerinden bir tanesi de Rum Cemaati. Diğerlerinin mütekabiliyete esas olacak bir devlet bünyesinde temsil edilmeleri mevzu bahis değil. Mütekabiliyet ancak Yunanistan ile Türkiye arasında uygulanacak bir esas oluyor; fakat Sayın Başkanım, bu kanun icabında Bakanlar Kuruluna bunu tespit yetkisi veriyor. Yani icabında diğer cemaat vakıflarına da böyle bir muafiyet tanıma yetkisi veriyor. Fakat bizim şu anda muhtelif ilgili bakanlıklar olarak üzerinde mutabık kaldığımız, Yunanistan'daki Türk vakıflarına bir misilleme uygulanmasını önlemek için, şu safhada İstanbul'daki Rum vakıflarına böyle bir uygulamanın kaldırılmasıdır.

BAŞKAN — Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?... Yok

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

2762 Sayılı Vakıflar Kanununun 5404 Sayılı Kanunla Değişik Birinci Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bu Maddeye Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 5404 sayılı Kanunla değişik birinci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Cemaatlere ve esnafa mahsus vakıflar, bunlar tarafından seçilen kişi veya kurullarca yönetilir. İlgili makamlarla Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından teftiş edilir ve denetlenirler. Teftiş ve denetlemenin usulleri ve nasıl yapılacağı ile sonuçları çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN — Bu 1 nci madde, zannediyorum bütün vakıfların devlet denetimine tabi tutulacağını, yani Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından teftiş edilebileceğini hükme bağlıyor. Bunda bir ayrılık gayrılık yok. Bu madde ile, ister cemaat vakıfları olsun, ister diğer vakıflar olsun, hepsini denetlemekle mükellef kılıyor.

Bunun üzerine söyleyecek bir şeyi var mı Sayın Komisyon Başkanımızın?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Bu madde hakkında yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 5404 sayılı Kanunla değişik birinci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Cemaat vakıflarının Türk Kanunu Medenisininin 78 nci maddesi gereğince Vakıflar Genel Müdürlüğüne ödeyecekleri teftiş ve denetleme masraflarına katılma payının, genel bütçeden karşılanmasına Bakanlar Kurulunca karar verilebilir. Bu karar anılan vakıfların teftiş ve denetimini etkilemez.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde buyurun efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, burada Dışişleri Bakanlığımızın değerli Temsilcisinin ifade ettiği gibi, ben mütekabiliyet esasına ait herhangi bir şey göremedim, bu da bana tamamen genel gibi göründü ve aslında da böyle genel olması lazım gibi düşündürüm.

Takdir sizlerindir.

BAŞKAN — Efendim, bu yetkiyi, katılma payını Bakanlar Kuruluna vermiş. İster alır, ister almaz; değil mi?...

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Gene orada bir şey var efendim.

BAŞKAN — Yani % 5 verilecek olan payı isterse devlet bunu kendi bütçesinden verecek veya almayacak; isterse bir cemaattan alır, bir cemaattan almaz. Bu elastikiyeti veriyor değil mi efendim bu kanun?...

MALİYE BAKANI KAYA ERDEM — Evet veriyor, o manada.

BAŞKAN — O halde, söylendiği gibi değil; yani tümü üzerindeki görüşmelerde ifade edildiği gibi değil; yani, yalnız hepsine bu imkânı veriyor. Biz istiyoruz ki, yalnız Rum vakıflarına bunu uygulayalım; bu madde bize bu imkânı sağlıyor zaten. Bu haliyle sağlıyor, Bakanlar Kurulu karar verecek buna, ister alır, ister almaz.

Bu 2 nci maddenin yazılış şekli böyle. Başka türlü anlayan var mı efendim?... Yok.

2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?...

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Efendim, müsaade buyurur musunuz?...

BAŞKAN — Buyurun, Orgeneral Ersin.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi biraz daha açıklama yapсын. Halihazırda Batı Trakyadaki uygulamada Yunanlıların bir aksi görüşleri mi var ki böyle bir tereddüt hâsıl oluyor? Yani bu % 5'in uygulanması veya uygulanmasından doğacak bir aksi durum mu meydana geliyor? Bu tereddütlerin giderilmesi bakımından açıklama yapmalarını rica ederim.

BAŞKAN — Evet, buyurun efendim.

BEDRETTİN TUNAİBAŞ (Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, bu % 5 katılma payı alınması tatbikatına bizde 1967 yılında başlanmıştır. Yunanistan'da böyle bir tatbikat yoktur ve olmamıştır şimdiye kadar. Fakat, Yunanlılarla Türkiye arasında bu dalıma bir sürtüşme mevzuu teşkil etmiştir. Çünkü, Yunanlılar oradaki Türk vakıflarından almadıkları böyle bir katılma payının Türkiye tarafından Ortodoks vakıflarından alınmasına karşı prensip olarak karşı çıkmışlar ve gerektiğinde bir misillemeye gidip, oradaki vakıflardan da böyle benzer bir katılma payı alacaklarını bize bildirmişlerdir.

Uzun süre yapılan çalışmalardan sonra, bunun bir kanun mevzuu olabileceği tespit edilmiş ve bu kanunla Yunanlıların böyle bir kanun çıkarmalarının önlenmesi istenmiştir. Fakat, bu geçtiğimiz 1980 yılında Yunanlılar böyle bir vakıflar kanununu çıkartmışlardır. Bu kanunun 9 ncu maddesinde de oradaki Türk vakıflarından, bunun gayri safi gelirlerinden Maliye Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığının tespit edeceği nispette bir vergi veyahut da böyle bir katılma payı alacaklarını hükme bağlamışlardır.

Ancak, aynı maddede, bunun mütekabiliyet hükümleri çerçevesinde yürütüleceği de belirtilmiştir. Bizim, böyle bir kanunu sunmaktaki maksadımız da, bu mütekabiliyeti iki ülke arasında sağlamaktır.

BAŞKAN — Evet, bunu önlemektir. Biz almazsak onlar da almayacaktır.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Oraya öyle bir madde konmuş. Yani onu almazsak, Hükümet öyle bir karara gitmezse onlar da almayacak, giderse onlar da alacaklar, elastiki bir hüküm.

BAŞKAN — Bizimki de bu elastikiyeti veriyor, bizde de bu elastikiyet var, Bakanlar Kurulu ister alır, ister almaz. Onlar alırsa alır, almazsa almaz.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — O halde etkilemiyor bu şeyleri, bir endişe yok.

BAŞKAN — Etkilemiyor, ben o endişeyi görmedim.

2 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici maddeyi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE — 2762 sayılı Vakıflar Kanununun birinci maddesine eklenen fıkra uyarınca, tefitiş ve denetleme masraflarına katılma payının genel bütçeden karşılanmasına Bakanlar Kurulunca karar verilen vakıfların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödenmemiş borçları tahsil edilmez. Tahsil edilmiş olanlar geri verilmez.

BAŞKAN — Demin, Komisyon Başkanı Küçükahmet'in izah ettiği maddedir bu. İhtilafı; mahkemeleri hâlâ devam ediyor, bilhassa Rum vakıflarıyla ilgili mahkemeler. İşte, bu şeyler alınmaz, eğer verilmiş olanlar varsa da geri verilmez hükmünü getiriyor.

Geçici madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Geçici maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncu maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 3 ncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncu maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 4 ncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ederiz.

6. — 2082 Sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanunun 1 nci ve 2 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu, (1/37) (S. Sayısı : 169) (1)

(1) 169 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN — Efendim, gündemimizin 6 ncı maddesine geldik. Gündemimizin 6 ncı sırasında; 2082 sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanununun 1 nci ve 2 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu mevcut; ki bu S. Sayısı 169 ile basılıp dağıtılmıştır. Komisyon Sözcüsü ve Bakanlık temsilcileri yerlerini aldılar.

Şimdi, tasarının tümü üzerinde görüşme açıyorum ve sözü Komisyon Sözcüsüne veriyorum.

Buyurun efendim.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım; İstanbul, Bursa ve Kayseri kapalı çarşılarının, tarihi ve özel bir mimari tarzı var. Bu özellikleri nedeniyle de onarımlarının da büyük kapsamlı olması dolayısıyla 24 Mart 1977 tarihinde kabul edilen 2082 sayılı Kanunla bu üç çarşının onarımı görevi Bayındırlık Bakanlığına verilmiş ve o tarihte İstanbul için 15 milyon, Kayseri için 2 milyon ve Bursa için de 2 milyon liralık ödenek ayrılmıştır.

O günden bu güne kadar yapılan işler ve bundan sonra yapılacak işler oldukça büyük çaplı inşaat işleri olduğundan, yılı içinde bitirilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, bu defa Hükümet bir kanun tasarısı ile bu hizmetlere mahsus olmak üzere Bayındırlık Bakanlığına, sari mukavele akdi yetkisinin verilmesini istemiştir. Huzurunuzda kanun değişikliği sırf bu nedenle gelmiştir, arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tümü üzerinde söz isteyen var mı?

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Efendim, dikkatimi çeken bir husus var. Tasarının başındaki yazı ile metnin başındaki yazı arasında fark var. Tasarıda «2082 Sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanununun 2 nci Maddesinin 1 nci Fıkrasının Değiştirilmesi» diyor, madde başlığında ise «Onarımı ve İmarı Hakkındaki Kanununun 1 nci ve 2 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair» deniyor.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 1 nci madde okununca arz edeceğim; Hükümeti tasarisında yok, fakat biz değiştirilmesi lazım geldiği kanaatindeyiz, arz ederim.

BAŞKAN — Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?... Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

(Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

2082 Sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanununun 1 nci ve 2 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 15.3.1977 tarih ve 2082 sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanununun 1 nci ve 2 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1. — İstanbul, Kayseri ve Bursa'da bulunan tarihi kapalı çarşıların mimari ve inşai karakteri gözönünde tutulmak suretiyle onarım ve imarını Bayındırlık Bakanlığı yapar veya yaptırır.

Bu işlere ilişkin proje ve fenni şartname esasları hakkında Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun görüşü alınır.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?..

Buyurun Komisyon.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, kanunun ismi, «İstanbul, Kayseri ve Bursa Kapalı Çarşılarının onarımı»dır ve çeşitli maddelerinde de görüleceği üzere, bu kanunun üç şehrimizdeki tarihi kapalı çarşılar için çıkarıldığı bir vakiydir.

Ancak, kanununun 1 nci kapsam maddesi iki satırdır, okuyayım müsaadelerinizle : «Madde 1. — İstanbul'da bulunan tarihi kapalı çarşının, mimari ve inşai karakterleri göz önünde tutulmak suretiyle onarım ve imarını Bayındırlık Bakanlığı yapar veya yaptırır. Bu işlere ilişkin proje ve fenni şartname esasları hakkında Gayri Menkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun görüşleri alınır.»

Burada açık seçik, çarşının onarımı görevi, yalnız İstanbul için, Bayındırlık Bakanlığına verilmiştir. 1 nci maddede Bursa ve Kayseri kapalı çarşılarının ismi geçmemektedir.

Halbuki 2 nci maddede, her üç çarşı için de para verilmiş ve bunların Bayındırlık Bakanlığı kanalıyla harcanması öngörülmüştür. Bizim burada anladığımız, 1 nci maddede hiç değilse İstanbul'dan sonra Bursa ve Kayseri unutulmuştur ve binaenaleyh kanununun asıl kapsam maddesine alınmadan detay maddesinde zikretmek doğru olmayacağından, 1 nci maddeyi bu nedenle değiştirdik, «İstanbul, Kayseri ve Bursa tarihi kapalı çarşıları» kelimelerini ilave ettik.

BAŞKAN — Sırf o yüzden değiştirdiniz.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeye bağlı 2 nci maddeyi okutuyorum :
MADDE 2. — İstanbul, Kayseri ve Bursa tarihi kapalı çarşılarının onarımı için Bayındırlık Bakanlığı, hazırlanacak keşfe ve Devlet Planlama Teşkilatının öngördüğü ödenek dilimlerine göre gelecek yıllara sari ihaleler yapmaya yetkilidir.

Devlet Planlama Teşkilatınca bu işler için öngörülen ödenek dilimleri Bayındırlık Bakanlığı bütçesinde yer alır ve harcamalar bu ödenekten karşılanır.

BAŞKAN — Sari inşaat yapma yetkisi veriyor.

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Evet, Yüksek malumları, çapı ne olursa olsun, artık Türkiye’de inşaatlar bir senede bitmiyor. Bu nedenle hakikaten bir ihtiyaçtır.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?..

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Efendim, Bayındırlık Bakanlığı tüm devlet kuruluşlarının hizmetini yapıyordu. Şimdiye kadar acaba bunlar dahil değil miydi ki bu hususu böyle burada bir kanunla getiriyoruz?

EMEKLİ AMİRAL HÜSNÜ KÜÇÜKAHMET (Bütçe - Plan Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 527 sayılı Kanunda genel bir sari mukavele akdi vardır. Daha evvelkinde bazı şartlar vardır, kapalı çarşılar o şartların içine girmez. Bunun için buna ait bir özel izin vermek gerekiyor.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çerçeve 1 nci maddeyi, maddeye bağlı 1 nci ve 2 nci madde ile birlikte oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 3 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

7. — 13 . 5 . 1971 Tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa Ek - 7 nci Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Milli Savunma Komisyonu Raporu. (1/158) (S. Sayısı : 174) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin 7 nci sırasındaki 13 . 5 . 1971 tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa Ek 7 nci Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve bu konudaki Milli Savunma Komisyonu Raporunun görüşmelerine geçiyoruz. Rapor 174 S. Sayısıyla dağıtılmıştır.

Komisyon ve Bakanlık temsilcileri yerlerini aldılar.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyorum ve sözü Komisyona veriyorum; buyurun.

HAKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Milli Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, ceza infaz kurumlarıyla tutukevlerinde bulunan kişilerin, Sıkıyönetim Kanunu kapsamına giren eylemlerden dolayı haklarında soruşturma yapıldığı zaman, gerek komutanların gerek sıkıyönetim savcılarının soruşturmanın gereklerini yerine getirmek için, bu kişileri buldukları mahalden sıkıyönetim savcılıklarına veya komutanlıklarına veya sıkıyönetim tutukevlerine koymalarına imkân yoktu, bugüne kadarki yasal düzenlemelerde.

Tabii, herhangi bir suçtan, adi bir suçtan bir başka yerde hükümlü veya tutuklu bulunan kişinin, aynı zamanda soruşturma yapıldığı zaman sıkıyönetim suçu işlediği de ortaya çıkmaktadır. sırf soruşturma gereklerini yerine getirmek, soruşturmayı süratlendirmek için Hükümet, 1402 sayılı Kanunun 15 nci maddesine bir fıkra eklenmesiyle bir kanun tasarısını 24 Şubat 1981 tarihinde Milli Güvenlik Konseyi’ne getirmiş bulunmaktadır.

Söz konusu kanun tasarısı, yine Hükümetle Konsey Genel Sekreterliğinin Hukuk Dairesinden oluşturulan bir komisyonda tetkik edilmiş, konunun özellikle 1402 sayılı Kanunun 15 nci maddesi kapsamına giremeyeceği, çünkü sıkıyönetim suçunun yalnız 15 nci maddede yazılı bulunmadığı; 13, 15 ve 16 nci madde-

(1) 174 S. Sayılı basmayazı tutanağa eklidir.

lerde de yazılı bulunduğu; sonra, sıkıyönetim suçu işleyen kimsenin sorgusunun mutlaka savcılıklarca yerine getirilemeyeceği; aynı zamanda komutanların da önsoruşturma yapma yetkisi bulunduğu dikkate alınarak, 1402 sayılı Kanunun sonuna bir ek 7 nci maddede olarak konması kararına varılmıştır.

Getirilen tasarı ile, sıkıyönetim mercilerince soruşturma yapılması söz konusu olduğundan, haklarında soruşturma yapılan kişilerin umumî veya askerî cezaevlerinde hükümlü veya tutuklu bulunmalarında soruşturma gereklerinin yerine getirilmesi için, komutanın veya sıkıyönetim askerî savcısının istemi ile tutukevinde veya ceza infaz kurumlarında, cezaevlerinde bulunan kişilerin komutanlığa veya askerî savcılığa teslimlerini, soruşturma sonuna kadar bu mercilerde kalmalarını; bu mercilerde kaldıkları sürenin, esas yapmakta oldukları cezaevinde geçmiş sayılacağı; esas cezaevlerinden tahliyeleri söz konusu olduğunda durumun komutanlığa veya askerî savcılığa bildirimlerini öngören bir kanun tasarısı huzuru nuza gelmiş bulunmaktadır.

Yüksek takdir ve tensiplerinize sunarız. Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?. Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

13 . 5 . 1971 Tarih ve 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununa Ek - 7 nci Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 13 . 5 . 1971 tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa aşağıdaki Ek - 7 nci madde eklenmiştir.

EK MADDE 7. — Sıkıyönetim mercilerince yapmakta olan bir soruşturma nedeniyle, Sıkıyönetim Komutanı veya askerî savcısı tarafından gerekli görülüp yazı ile istendiği takdirde, ceza infaz kurumları ile tutukevlerinde tutuklu veya hükümlü bulunan kişiler, derhal bu mercilere teslim edilirler.

Yukarıdaki fıkra gereğince teslim alınan tutuklu veya hükümlüler teslim alınmalarını gerektiren adli işlemin sonuçlanması üzerine alındıkları kuruma iade edilirler. Arada geçen süreler tutukluluk ve hükümlülükte geçmiş sayılır.

Sıkıyönetim Komutanlığı veya askerî savcılığınca teslim alınanların evvelce haklarında verilmiş tutuk-

lama kararlarının kaldırılması ya da hükümlü buldukları cezalarının infazlarının tamamlanması halinde, keyfiyet ilgili Sıkıyönetim Komutanlığı ve savcılığına bildirilir.

BAŞKAN — Komisyon Başkanı Sayın Başkaynak, tümü üzerindeki görüşme sırasında bu ek maddede 7'yi de izah etmiş oldu.

1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?..

Buyurun Orgeneral Saltık.

ORGNERAL HAYDAR SALTİK (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Sayın Başkanım, ek 7 nci maddenin birinci fıkrasında; sıkıyönetim komutanı veya askerî savcısının gerek gördüğü talebin, sivil adliyeyi, askerî adliyeyi ve diğer sıkıyönetim komutanlıklarını da kapsadığı anlayışındayım.

BAŞKAN — Öyle.

ORGNERAL HAYDAR SALTİK (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Vuzuha kavuşması için sordum.

BAŞKAN — Çünkü «Sivil cezaevlerinde» demiyor; «Ceza infaz kurumlarıyla tutukevlerinde tutuklu veya hükümlü bulunan kişiler» demekle hepsini, herkesi kapsar.

ORGNERAL HAYDAR SALTİK (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Binaenaleyh, hepsini kapsayacak şekilde düzenlenmiştir; onu arz etmek istemişim efendim.

BAŞKAN — Öyle. Çünkü, bir sıkıyönetim bölgesinde bulunuyor; buradaki sıkıyönetim komutanlığı da başka bir suçtan onu dinlemek lüzumunu hissediyor, oradan getirtebilmeli, burada dinleyebilmeli onu. Bu, sıkıyönetim tutukevlerinde olduğu gibi, bir sivil tutukevinde, cezaevlerinde de bulunabilir; kanunun ruhu o, evet.

HAKİM TUĞNERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, tutanağa geçmesi açısından ifade etmek istiyorum: Bu, Adalet Bakanlığının ceza infaz kurumlarında olduğu gibi, askerî yargının ceza infaz kurumlarında da bir başka sıkıyönetim komutanlığının ceza infaz kurumlarında da olabilir. O itibarla genel olarak kullanılmıştır.

Arz ederim.

BAŞKAN — Peki, teşekkür ederim.

1 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. — Bu Kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

3 ncu maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 3 ncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

8. — 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Milli Savunma Komisyonu Raporu. (2/45) (S. Sayısı : 175) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin 8 nci ve son sırasında; 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve bu konudaki Milli Savunma Komisyonu Raporu mevcut. Bu rapor 175 S. Sayısı ile dağıtılmıştır.

Komisyon ve Bakanlık temsilcileri yerlerini aldılar.

Kanun teklifinin tümü üzerinde görüşme açıyorum ve sözü Komisyon sözcüsüne bırakıyorum.

Buyurun Başkaynak.

HAKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Milli Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, malumları bulunduğu üzere, 12 Kasım 1980 tarihinde 1076 sayılı Kanunun 3 ncu maddesini değiştirmiştik. Kabul buyurduğunuz metinde, 4 yıl ve daha yukarı tahsil yapan yükseköğrenim kurumlarından mezun olan kişilerin yedek subay olabileceğini, onun altında kalan kişilerin ise, er ve erbaş olacaklarını kabul buyurmuşunuz.

Kabul buyurulan o Kanun metninin Geçici 6 ncı maddesinde de, 31 Ekim 1980 tarihine kadar mezun olan kişilerin 4 aylık temel eğitime tabi tutularak terhis edilmeleri, 31 Ekim ile 14 Kasım arasında mezun olanların da 1 ay içerisinde yoklamalarını yaptırmak koşuluyla onların dahı 4 aylık temel eğitime tabi tutulmaları ilke olarak benimsenmişti.

(1) 175 S. Sayılı basmayazı rutanağa eklidir.

Fakat tatbikatta görüldü ki, 1979-1980 öğrenim yılı 31 Ekim 1980 tarihinde kapanmıyor; 1979-1980 yılının eğitim-öğretim dönemi 1981 yılına kadar, yani 31 Aralık 1980 yılına kadar devam ediyor.

İkinci bir konu olarak, mükellefler, böyle bir yasanın çıkacağını bilemedikleri için, 31 Ekim'den önce de mezun olsalar, yoklamalarını zamanında yaptırmamış oldukları ortaya çıkmaktadır.

Bir de bunun dışında, bazı eğitim - öğretim kurumlarının yönetici kadrolarında belki gerekli belki gereksiz imtihanları 31 Ekim'den sonraya, hatta 14 Kasım'dan sonraya koymaktadırlar.

Sırf bu mahzurları gidermek, özellikle kanunun yayımı tarihine kadar yüksekokuldan mezun olanların bu birikimlerini gidermek maksadıyla, ek 6 ncı maddenin yeni baştan ele alınması ihtiyacı duyulmuştur. Bu maksatla, Sayın Kara Kuvvetleri Komutanı ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Ersin tarafından verilen kanun teklifi, Komisyonumuzca incelenmiştir. Özellikle şuna itina gösterildiği anlaşılmış bulunmaktadır :

Öğrenim yılı itibariyle 1979 ve 1980 öğrenim yılının sonuna kadar, bir başka deyimle 31 Aralık 1980 tarihinden önce yükseköğrenim kurumlarından mezun olan yedek subay adaylarının, herhangi bir koşula tabi olmaksızın, yani yoklama yaptırmaları aranmaksızın 4 aylık temel eğitime tabi tutulmaları; ancak Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı kadarının, ihtiyaç duyulan sınıf ve branşlar da dikkate alınarak, daha önce kabul buyurduğunuz yasanın 3 ncu maddesinin (D) bendi gereğince içlerinden Yedek Subay olacakların seçiminin yapıp, onların yedek subay okullarına gönderilmeleri, geri kalanlarında 4 aylık temel eğitime tabi tutulmaları benimsenmiş bulunmaktadır.

Bir ikinci konu da, bundan önce kabul buyurulan metinde, istirahat ve hava değişimi alma süresinin 30 günü eğitim ve öğretimden sayılmaması dikkate alınmıştı. Bu kısa dönemdeki tatbikatta, özellikle dikkati çeken bir konu daha olmuştur. Sağlık kurumlarında tedavi ve müşahede altına alma durumuyla bu 30 günü geçirmektedirler; bir yerde, eğitim sürelerini hastanede geçirerek terhis olmaktadır. Yeni gelen metinde buna da itina edilmiş, özellikle sağlık kurumlarındaki müşahede ve tedavi ile istirahat ve hava değişimi müddetinin tümü 30 günü geçmeyecek tarzda madde düzenlenmiştir.

Bunun dışında, maddenin 4 ncu, 5 nci, 6 ncı ve

7 nci fıkraları aynen muhafaza edilmiş bulunmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Vaktiyle Bakanlığın yaptığı bir tamimde bu adaylara «Askerlik şubelerinize gidip müracaat etmenize gerek yoktur. Kanun böyle çıkacaktır.» denilmiştir. Bununla, o yapılan tamimi de yerine getirmiş oluyor.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Milli Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, onu gerekçeye aynen dercettik. Bir başka deyimle şöyleydi: Milli Savunma Bakanlığı radyo ve televizyon vasıtasıyla, 31 Ekim 1980 tarihine kadar mezun olmanın şart olduğunu, yoklama yaptırmanın veya askerliğine karar aldırmanın şart olmadığını beyan etmişti. Onu giderici, özellikle kanunla imkân verilmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN — Peki, teşekkür ederim.

Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?..

Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

1076 Sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 16.6.1927 tarih ve 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa 12.11.1980 tarih ve 2338 sayılı Kanunla eklenen Geçici Madde 6 aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 6. — Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan meslek ve vasıfları haiz yükümlüler hakkındaki 3 ncü madde (d) bendi hükmü saklı kalmak şartı ile 31 Aralık 1980 (dahil) tarihine kadar yurt içi veya yurt dışı yükseköğrenim kurumlarından mezun olanlar er olarak askere sevk edilir ve dört aylık temel askerlik eğitimini müteakip terhis edilirler.

Dört aylık askerlik yükümlülüğünü yerine getirmiş olanlardan yedek subay olmak isteyenler, bu Kanunun 3 ncü maddesine göre seçilirler ve Genelkurmay Başkanlığının tespit edeceği ihtiyaca göre ve uygun göreceği zamanlarda noksan kalan eğitimlerini ta-

mamlayıp başarı gösterenler yedek subay olurlar ve emsalleri gibi terhis edilirler.

Dört aylık temel askerlik eğitimine tabi olanların sağlık nedeni ile istirahat, hava değişimi ve sağlık kurumlarında tedavi ve müşahade geçen sürelerinin toplam 30 güne (dahil) kadar olan kısmı muvazzaf hizmetlerinden sayılır.

Yükümlülerden, genel ve katma bütçeli idarelerle, belediye ve özel idarelerde veya kamu iktisadi teşebbüsleri, teşekkülleri ve müesseselerinde maaşlı veya sözleşmeli veya yevmiyeli veya ücretli olarak görevli bulunanlar ile bu görevlerde aday olarak bulunanlar, temel askerlik eğitimi süresince maaşsız veya ücretsiz veya yevmiyesiz izinli sayılırlar.

Er olarak terhis edilen yükümlülerin arta kalan muvazzaf hizmet süreleri yedeğe ayrıldıktan sonra yaş haddine iki kat olarak eklenir.

Bu maddeye tabi yükümlülerin celp ve sevkleri ile buna ilişkin işlemlerine ait diğer hususlar Türkiye Radyoları ve Televizyonu aracılığıyla ilan edilmek suretiyle duyurulur. Bu duyuru yükümlülere tebliğ mahiyetindedir.

Yoklama kaçağı veya bakaya suçundan mahkûm olanlar bu madde hükümlerinden yararlanamazlar.

BAŞKAN — 1 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Zaten Komisyon Sözcüsü Başkaynak bunun hepsini izah etmişti. Yeniden bir izahat vermenize gerek yok.

Bakanlık bir şey diyecek mi?

TUĞGENERAL FAHRETTİN KİBRİTÇİOĞLU (Milli Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Peki.

Başka söz almak isteyen olmadığına göre, 1 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum efendim : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun 14 Kasım 1980 tarihinden geçerli olarak yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 3 ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece, gündemimizdeki maddeleri görüşerek tamamlamış olduk. Görüşülecek konu bulunmadığından; sonradan tespit edilecek gün ve saatte toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati : 17.10

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ

GÜNDEMİ

46 NCI BİRLEŞİM

24 Mart 1981 Salı

Saat : 15.00

I. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1. — 1318 Sayılı Finansman Kanununun Taahhüt Alım Vergisine İlişkin Maddelerinde Değişiklik Yapan 26 Kasım 1980 Gün ve 2346 Sayılı Kanunla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/40) (S. Sayısı : 173)

2. — 197 Sayılı Motorlu Kara Taahhütleri Vergisi Kanununda Değişiklik Yapan 26 . 11 . 1980 Gün ve 2348 Sayılı Kanunla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Teklifi ve Bütçe-Plan Komisyonu Raporu. (2/38) (S. Sayısı : 158)

3. — 24 Şubat 1981 Tarih ve 2416 Sayılı 1981 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/43) (S. Sayısı : 171)

4. — 5 . 11 . 1980 Tarih ve 2334 Sayılı Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğinde Görevlendirilecek Uzman Personele Yapılacak Ödemelere Dair Kanunla Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun

Teklifi ve Bütçe-Plan Komisyonu Raporu. (2/44) (S. Sayısı : 172)

5. — 2762 Sayılı Vakıflar Kanununun 5404 Sayılı Kanunla Değişik Birinci Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bu Maddeye Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/104) (S. Sayısı : 170)

6. — 2082 Sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa Kapatlı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanunun 1 nci ve 2 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/37) (S. Sayısı : 169)

7. — 13 . 5 . 1971 Tarih ve 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununa Ek-7 nci Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Milli Savunma Komisyonu Raporu. (1/158) (S. Sayısı : 174)

8. — 1076 Sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Milli Savunma Komisyonu Raporu. (2/45) (S. Sayısı : 175)

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 158
197 Sayılı Motorlu Kara Taşıtları Vergisi Kanununda Değişiklik
Yapan 26 . 11 . 1980 Gün ve 2348 Sayılı Kanunda Değişiklik Ya-
pılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu.
(2/38)

19 Mart 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

197 sayılı Motorlu Kara Taşıtları Vergisi Kanunu ile bu Kanunu değiştiren 26 . 11 . 1980 tarih ve 2348 sayılı kanunlarda yapılması gerekli değişiklikler ile gerekçeleri ekli olarak sunulmuştur.

Teklifin kanunlaşması için gereken işlemin yapılmasını arz ederim.

Nejat TÜMER

Oramiral

Deniz Kuvvetleri Komutanı ve
Milli Güvenlik Konseyi Üyesi

GENEL GEREKÇE

Bir süre önce değiştirilerek yürürlüğe konulan ancak, uygulamada görülen aksaklıkları gidermek amacıyla kanun yeniden ele alınmıştır.

Yapılan değişiklikle, yat, kotra ve her türlü motorlu teknelerin tarifleri yapılmış ve kullanım biçimleri saptanmıştır. Ayrıca; motorlu yelkenli tekneler tabiri getirilerek bunların yardımcı motorla donatılan tekneler olduğu işaretle motor güçlerinin kataloglarındaki devamlı beygir gücü (Continious HB) olarak ele alınmış ve uçağın azami kalkış ağırlığının tarifi yapılmıştır.

III sayılı tarife yeniden düzenlenerek, IV sayılı tarife yeniden eklenmek suretiyle Taşıt Alım Vergisine paralellik sağlanmıştır. Taşıtların özellikleri dikkate alınarak ve diğer motorlu taşıtlarla mukayesesi yapılarak vergi miktarları yeniden düzenlenmiştir.

Özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu teknelerden belediyelerce alınan bütün vergi ve resimler kaldırılmıştır.

Bu kanunun bazı maddeleri 1 . 3 . 1981 tarihinden diğer hükümleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girecek biçimde düzenlenmiştir.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC.

Milli Güvenlik Konseyi

Bütçe - Plan Komisyonu

Esas No. : 2/38

Karar No. : 69

20 Mart 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Milli Güvenlik Konseyi Üyesi Oramiral Nejat Tümer tarafından Milli Güvenlik Konseyine sunulan «197 Sayılı Motorlu Kara Taşıtları Vergisi Kanununda Değişiklik Yapan 26.11.1980 Gün ve 2348 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Bu inceleme sonucunda; teklifin getirdiği değişiklikler genel gerekçesinde belirtilen nedenlerle olumlu bulunarak Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

Çerçeve 1 nci madde ile adı geçen yasanın 2 nci maddesinin 8 ve 10 ncu bentlerinde yapılan değişikliklerle tarifelerin eksiklikleri giderilmiş ve motorlu yelkenli tekne tabiri getirilerek açıklamasının yapılması ve yeni tekliflenen 13 nci bent ile de uçak ve helikopterler için azami kalkış ağırlığının tarif edilmesi,

Çerçeve 2 nci madde ile III sayılı tarife yeniden düzenlenerek IV sayılı tarife ile metne eklenmek sureti ile Taşıt Alım Vergisine paralellik sağlanması,

Çerçeve 3 nci madde ile, yat, kotra ve her türlü motorlu teknelerden belediyelerce alınan vergi ve resimlerin kaldırılması,

Yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen teklifin 4 ve 5 nci maddeleri,

Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Hüsnü KÜÇÜKAHMET
Em. Amiral

Başkan Yardımcısı
Tanju ERDEM
Dz. Kd. Kur. Alb.

Başkan Yardımcısı
Haşmet YURTAL
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Turhan AKPORAY
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Tahsin EKİNCİ
Mly. Kd. Bnb.

Üye
Nazmi BİLGİÇ

Üye
Güven BOŞGELMEZ

Üye
Mehmet KÂMİLOĞLU

Üye
Doğan KAYRAN

Üye
Berki MELLİ

Üye
Bekir PEKER

Üye
Serpil ULUER

TEKLİF

197 Sayılı Motorlu Kara Taşıtları Vergisi Kanununda Değişiklik Yapan 26 . 11 . 1980 Gün ve 2348 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 26 . 11 . 1980 gün ve 2348 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 8 nci ve 10 ncu bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye 13 ncu bent eklenmiştir.

8. Yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler : Spor ve gezinti amacıyla özel olarak kullanılan her boyda içten ve dıştan takma motorla hareket eden tekneler ile motorlu yelkenli teknelerdir.

Motorlu yelkenli tekneler : Türkiye Yelken Federasyonuna kayıtlı olup, Federasyondan yelken numarası almış, motorları olan yelken tekneleridir.

10. Motor gücü : Taşıtların motorlarını imal eden fabrikalarca uluslararası normlara göre tespit olunan ve kanunlarda (BG) olarak ifade olunan devamlı beygir gücüdür.

13. Azami kalkış ağırlığı : Bir uçak veya helikopterin, azami, yakıt, yük, yolcu ve teçhizatı dahil kalkışı için, özel teknik emirlerinde müsaade edilen ve yazılı olan azami kalkış ağırlığı olup Kg. cinsindedir.

MADDE 2. — Aynı Kanunun 5 nci maddesi ile değiştirilen 6 ncı madde ile ve bu maddeye bağlı III sayılı tarife aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna IV sayılı tarife eklenmiştir.

Madde 6. — I sayılı tarifede yazılı taşıtlardan taksi olarak kullanılanlar ile mezkûr tarife dışında kalan bilimum motorlu kara taşıtları II sayılı tarifeye göre; özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler III sayılı tarifeye, uçak ve helikopterler (Türkkuşu, Türk Hava Kurumu, Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığına ait olanlar hariç) aşağıdaki IV sayılı tarifeye göre vergilendirilir.

III SAYILI TARİFE

Taşıtların Cinsleri ve Motor Gücü (BG)	Taşıtların yaşları ile her motor gücü birimi (BG) için ödenecek vergi miktarı			
	1 - 3 yaş TL.	4 - 5 yaş TL.	6 - 15 yaş TL.	16 ve daha yukarı yaş TL.
Yat, kotra ve her türlü motorlu özel tekneler.				
10 — 20 BG'ye kadar	216	168	96	48
21 — 50 » »	312	240	144	72
51 — 100 » »	408	288	192	96
101 — 150 » »	504	360	240	120
151 ve daha yukarısı için beher (BG) için ilaveten	216	158	96	48

Bu hadler, motoru bulunan yelkenli tekneler (kotralar) için % 50 nispetinde uygulanır.

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

197 Sayılı Motorlu Kara Taşıtları Vergisi Kanununda Değişiklik Yapan 26.11.1980 Gün ve 2348 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Teklîf)

IV SAYILI TARİFE

Taşıtların azami kalkış ağırlığı	Taşıtların yaşları ile ödeyecekleri yıllık vergiler			
	1 - 3 yaş TL.	4 - 5 yaş TL.	6 - 10 yaş TL.	11 ve daha yukarı yaş TL.
Uçak ve helikopterler.				
1 150 Kg. ve daha aşağı	30 000	25 000	20 000	15 000
1 151 - 1 800 Kg. kadar	40 000	35 000	25 000	20 000
1 801 - 3 000 » »	50 000	45 000	40 000	35 000
3 001 - 5 000 » »	80 000	70 000	60 000	50 000
5 001 - 10 000 » »	100 000	90 000	80 000	70 000
10 001 - 20 000 » »	150 000	140 000	130 000	120 000
20 001 ve daha yukarı	250 000	225 000	200 000	175 000

MADDE 3. — Aynı Kanunun 18 nci maddesine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

Madde 18. — Özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu teknelerden ne nam altında olursa olsun, belediyelerce alınmakta olan her türlü vergi ve resimler kaldırılmıştır.

Yürürlük :

MADDE 4. — Bu Kanunun;

a) Özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler ile uçak ve helikopterlere ilişkin hükümleri 1.3.1981 tarihinde,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde; yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 5. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 3 — Teklifin 3 ncü maddesi aynen ka bul edilmiştir.

MADDE 4 — Teklifin 4 ncü maddesi aynen ka bul edilmiştir.

MADDE 5 — Teklifin 5 nci maddesi aynen ka bul edilmiştir.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 169

2082 Sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/37)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101 - 584/06919

12 Kasım 1980

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan ve Millî Güvenlik Konseyi Başkanlığına arzı Bakanlar Kurulunca 7 . 11 . 1980 tarihinde kararlaştırılan «2082 sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanunun İkinci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend Ulusu
Başbakan

2082 SAYILI İSTANBUL, KAYSERİ, BURSA KAPALI ÇARŞILARININ ONARIMI VE İMARINA DAİR KANUN TASARISI GEREKÇESİ

İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının onarımı ve imarı 24 . 3 . 1977 gün ve 15888 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan 2082 sayılı Kanunla Bakanlığımıza verilmiştir.

Adı geçen kanunun 2 nci maddesinde; «Bu kanun gereğince yapılacak işler için İstanbul'a 15 milyon, Kayseri'ye 2 milyon, Bursa'ya 2 milyon liraya kadar gelecek yıllara sari taahhütlere girişmeye Bayındırlık Bakanlığı yetkilidir.

Bu meblağ, hazırlanacak iş programına göre Bayındırlık Bakanlığı bütçesine bu iş için konacak ödenekten karşılanır» hükmü yer almaktadır.

Söz konusu kanun uyarınca Bakanlığımız Yapı İşleri Genel Müdürlüğü 2 nci Bölge Müdürlüğü denetimi altında onarılması öngörülen Bursa kapalı çarşı külliyesinden olan Fidan Hanı ile Piriç Hanı restorasyonuna ait 1978 yılı 1 nci keşif özeti hazırlanmışsa da Fidan Hanının 15 000 000 liraya, Piriç Hanın ise 12 500 000 liraya restore edilebileceği tespit olunmuştur.

Ancak, imalat fiyatlarının kanunun yürürlüğe girdiği 1977 yılına nazaran % 200 artış göstermesi neticesi adı geçen kanunun 2 nci maddesinde Bakanlığımıza Bursa Kapalı Çarşısı için yetki verilen 2 000 000 liranın çok cüzi bir miktar olduğu aşikârdır.

Keza diğer kapalı çarşılar için tanınan yetki de bu meyanda olup onarımın bu meblağlara göre yapılması imkânsızdır.

Bu itibarla, sözü edilen eski eserlerin restorasyonunun gerçekleştirilebilmesini teminen bu tasarı hazırlanmıştır.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC

Milli Güvenlik Konseyi
Bütçe - Plan Komisyonu
Esas No. : 1/37
Karar No. : 64

19 Mart 1981

Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığına

Bakanlar Kurulunca hazırlanan ve 14.11.1980 günü Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığına arz olunan «2082 Sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonunda;

2082 sayılı Kanunun ismi «İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanun» olduğu halde, Bayındırlık Bakanlığına onarım yetkisi veren 2082 sayılı Kanunun birinci maddesinde sadece İstanbul tarihi Kapalı Çarşı zikredilmiştir. Sari ihale yetkisi ile ilgili ikinci maddede ise yukarıda belirtilen üç kapalı çarşı ayrı ayrı yer almış bulunmaktadır.

2082 sayılı Kanunun birinci maddesine açıklık getirmek bakımından sevk edilen tasarıda bulunmayan 1 nci maddenin de değişiklik kapsamına alınmasıyla Kayseri ve Bursa Kapalı Çarşıları da maddeye ilave edilmiştir.

Öte yandan 2082 sayılı Kanunun ikinci maddesi ile tespit edilen sari ihale yetki sınırları (İstanbul 15 milyon, Kayseri ve Bursa ikişer milyon lira), kanunun yürürlüğe girdiği 1977 yılından bu yana yetersiz hale geldiğinden, onarımın yapılması güçleşmiş bulunmaktadır. Getirilen değişiklik ile keşiflere ve Devlet Planlama Teşkilâtının öngöreceği ödeneklere göre sari ihale yapmak yetkisi sağlanarak söz konusu sınır kaldırılmıştır.

Ayrıca maddenin ikinci fıkrası, birinci fıkrada yapılan değişikliğe uygun olarak yeniden düzenlenmiştir. Yapılan bu düzenlemeler sonucunda tasarinın başlığında da gerekli değişiklik yapılmıştır.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Hüsnü KÜÇÜKAHMET
Em. Amiral

Başkan Yardımcısı
Tanju ERDEM
Dz. Kd. Kur. Alb.

Başkan Yardımcısı
Haşmet YURTAL
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Turhan AKPORAY
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Tahsin EKİNCİ
Mly. Kd. Bnb.

Üye
Nazmi BİLGİÇ

Üye
Güven BOŞGELMEZ

Üye
Mehmet KÂMILOĞLU

Üye
Doğan KAYRAN

Üye
Berki MELLİ

Üye
Bekir PEKER

Üye
Serpil ULUER

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2082 Sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 15 . 3 . 1977 tarihli ve 2082 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 2. — İstanbul, Bursa ve Kayseri tarihi kapalı çarşılarının onarımı için Bayındırlık Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatının öngördüğü ödenek dilimlerine ve hazırlanacak keşfe göre ileri senelere sarı ihaleler yapmaya yetkilidir.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

B. Uluşu

Devlet Bakanı -

Başbakan Yrd.

Z. Baykara

Devlet Bakanı

Prof. Dr. M. N. Özdaş

Dışişleri Bakanı V.

Prof. Dr. İ. Öztürk

Ticaret Bakanı

K. Cantürk

Tarım ve Orman Bakanı

Prof. Dr. S. Özbek

Turizm ve Tanıtma Bakanı

İ. Evliyaoğlu

Devlet Bakanı -

Başbakan Yrd.

T. Özal

Adalet Bakanı

C. Menteş

Maliye Bakanı

K. Erdem

Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı

Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Çalışma Bakanı

Prof. Dr. T. Esener

İmar ve İskân Bakanı

Dr. Ş. Tüten

Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Şide

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

2082 Sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanunun 1 nci ve 2 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 15.3.1977 tarih ve 2082 sayılı İstanbul, Kayseri, Bursa Kapalı Çarşılarının Onarımı ve İmarı Hakkında Kanunun 1 nci ve 2 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1. — İstanbul, Kayseri ve Bursa'da bulunan tarihi kapalı çarşıların mimari ve inşai karakteri gözönünde tutulmak suretiyle onarım ve imarını Bayındırlık Bakanlığı yapar veya yaptırır.

Bu işlere ilişkin proje ve fenni şartname esasları hakkında Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun görüşü alınır.

Madde 2. — İstanbul, Kayseri ve Bursa tarihi kapalı çarşılarının onarımı için Bayındırlık Bakanlığı, hazırlanacak keşfe ve Devlet Planlama Teşkilatının öngördüğü ödenek dilimlerine göre gelecek yıllara sarı ihaleler yapmaya yetkilidir.

Devlet Planlama Teşkilatınca bu işler için öngörülen ödenek dilimleri Bayındırlık Bakanlığı bütçesinde yer alır ve harcamalar bu ödenekten karşılanır.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

7 . 11 . 1980

Devlet Bakanı

Prof. Dr. İ. Öztürk

Milli Savunma Bakanı

Ü. H. Bayülken

Milli Eğitim Bakanı

H. Sağlam

Gümrük ve Tekel Bakanı

R. Baturalp

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Ş. Kocatopçu

Köy İşleri ve Koop. Bakanı

M. R. Güney

Kültür Bakanı

C. Baban

Devlet Bakanı

M. Özgüneş

İçişleri Bakanı

S. Çetiner

Bayındırlık Bakanı

Dr. T. Önalp

Ulaştırma Bakanı

N. Özgür

Ener. ve Tabii Kay. Bakanı

S. Bingöl

Gençlik ve Spor Bakanı

V. Özgül

2762 Sayılı Vakıflar Kanununun 5404 Sayılı Kanunla Değişik Birinci Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bu Maddeye Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/104)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi Başkanlığı

Sayı : 101-668/07534

10 Aralık 1980

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Millî Güvenlik Konseyi Başkanlığına arzı Bakanlar Kurulunca 27 . 11 . 1980 tarihinde kararlaştırılan «2762 sayılı Vakıflar Kanununun 5404 sayılı Kanunla değişik birinci maddesinin dördüncü fıkrasının değiştirilmesine ve bu maddeye bir fıkra eklenmesine dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend Ulusu
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin 78 nci maddesi 903 sayılı Kanunla değiştirilmiş ve söz konusu maddenin üçüncü fıkrasında Vakıflar Genel Müdürlüğünce yapılacak teftiş ve denetlemelerin masraflarına katılma payı olarak safi gelirin % 5'ini geçmemek üzere tüzükte belirtilecek miktarda bir para alınması öngörülmüştür.

Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kurulan vakıflar hakkındaki Tüzüğün 22 nci maddesine göre söz konusu katılma payı bir vakıf için yıllık 200 000 TL. sını geçmemek üzere vakıf safi gelirin % 5'i olarak belirlenmiştir.

Türk Medeni Kanununun 903 sayılı Kanunla değişik 78 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamına giren vakıflar arasında 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 44 nci maddesine göre vakıf olarak kabul edilmiş bulunan ve aynı Kanunun 5404 sayılı Kanunla değişik 1 nci maddesinin son fıkrasında yer alan vakıflar da bulunmaktadır. Söz konusu vakıflar, milletlerarası bir sözleşme olan Lozan Sözleşmesinin 40 nci maddesi ile güvence altına alınmış bulunan dini, hayri ve ilmi amaçlı müesseselerden oluşmaktadır. Bu vakıflardan teftiş ve denetim masraflarına katılma payı alınması dünya kamuoyunda birtakım olumsuz yorumlara yol açılmasına neden olmaktadır.

Ancak, söz konusu vakıflardan teftiş ve katılma payının alınmasına veya alınmamasına karar verilirken Devletler Umumi Hukukunun karşılıklılık ilkesinin gözönünde bulundurulması gerekeceği kuşkusuzdur. Bu nedenle tasarıda 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 5404 sayılı Kanunla değişik birinci maddesinin son fıkrası kapsamına giren vakıflardan teftiş ve kontrol hissesi alınmamasına Bakanlar Kurulunca karar verilmesi ilkesi kabul edilmek suretiyle bu konuda milletlerarası karşılıklılık ilkesinin uygulanmasına imkân verilmiştir.

Tasarının birinci maddesi ile, 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 5404 sayılı Kanunla değişik birinci maddesinin dördüncü fıkrasının değişikliği yoluna gidilmekte ve cemaatlerle esnafa mahsus vakıfların teftiş ve denetiminin çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği kabul edilmiştir.

2762 sayılı Kanunun birinci maddesine yapılan ilave ile cemaat vakıflarının teftiş ve denetleme payının genel bütçeden karşılanmasına Bakanlar Kurulu karar verecektir. Ancak, bu uygulama cemaat vakıflarının teftiş ve denetimini etkilemeyecektir.

MADDELERİN GEREKÇELERİ

Madde 1. — Tasarının 2 nci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 5404 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci maddesinin son fıkrasına, cemaat ve esnaf vakıflarının teftiş ve denetlenmesine ilişkin hususların Vakıflar Genel Müdürlüğüne çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenmesi sağlanmıştır.

Madde 2. — 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin tesislerle ilgili hükümlerini vakıf olarak düzenleyen 903 sayılı Kanunun 78 nci Maddesiyle yurdumuzda bulunan bütün vakıfların denetlenmesi yetkisi Vakıflar Genel Müdürlüğüne verilmiş ve buna karşılık olarak da vakıflarda safi gelirlerinin % 5'ini aşmamak üzere tüzükle tensip edilecek miktarda bir kontrol hissesi alınması öngörülmüştür. Ancak, emsali olan diğer vakıflar arasında özelliği bulunan ve Lozan Anlaşması ile güvence altına alınmış olan 2762 sayılı Kanunun 5404 sayılı Kanunla değişik 1 nci maddesinin son fıkrası kapsamına giren cemaatlere mahsus vakıflardan söz konusu hissenin alınıp alınmaması konusu Devletler Hukukunun uygulama alanıyla ilgili bir konu olarak ortaya çıktığından, denetleme masraflarına katılma payının bu tür vakıflardan milletlerarası karşılıklık ilkesi çerçevesinde alınması veya alınmaması ve Genel bütçeden karşılanması hususunda Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması uygun görülmüş, ancak teftiş ve denetleme masraflarına katılma payının ödenmemesinin bu vakıfların teftiş ve denetlemelerine engel olamayacağı ile belirtilmiştir.

Geçici Madde. — Vakıflar Kanununun birinci maddesinin en son fıkrasında sözü edilen vakıflardan denetleme ve teftiş masraflarına katılma payı ödememeleri Bakanlar Kurulunca kararlaştırılanların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Vakıflar Genel Müdürlüğüne henüz ödememiş oldukları katılma payı borçlarının, genel gerekçede belirtilen nedenlerle, ödenmemesi esası getirilmiş; ancak, bu paylar karşılığı ödemeler yapılmışsa, bunların ilade edilmeyeceği ile belirtilmiştir.

Madde 3 ve 4. — Yürürlük ve yürütmeye ilgilidir.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC

Milli Güvenlik Konseyi

Bütçe - Plan Komisyonu

Esas No. : 1/104

Karar No. : 65

19 Mart 1981

Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığına

Bakanlar Kurulunca 10.12.1980 tarihinde Milli Güvenlik Konseyine sunulan «2762 sayılı Vakıflar Kanununun 5404 sayılı Kanunla Değişik Birinci Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bu Maddeye Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Bu inceleme sonucunda;

Çerçeve 1 nci madde ile, cemaat ve esnaf vakıflarının teftiş ve denetlenmesine ilişkin hususların Vakıflar Genel Müdürlüğüne çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenmesi,

Çerçeve 2 nci madde ile, cemaat vakıflarının, Vakıflar Genel Müdürlüğüne ödeyecekleri teftiş ve denetleme masraflarına katılma payının genel bütçeden ödenmesi hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi ve teftiş ve denetleme masraflarına katılma payının ödenmemesinin bu vakıfların teftiş ve denetlemelerine engel olmaması,

Geçici Madde ile, teftiş ve denetleme masraflarına katılma payı ödememeleri Bakanlar Kurulunca kararlaştırılanların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Vakıflar Genel Müdürlüğüne henüz ödememiş oldukları katılma payı borçlarının ödenmemesi, daha önce bu ödeme yapılmış ise, bunların iade edilmemesi,

Yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen tasarının 3 ve 4 ncü maddeleri,

Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Hüsni KÜÇÜKAHMET
Em. Amiral

Başkan Yardımcısı
Tanju ERDEM
Dz. Kd. Kur. Alb.

Başkan Yardımcısı
Haşmet YURTAL
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Turhan AKPORAY
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Tahsin EKİNCİ
Mly. Kd. Bnb.

Üye
Nazmi BİLGİÇ

Üye
Güven BOŞGELMEZ

Üye
Mehmet KÂMİLOĞLU

Üye
Doğan KAYRAN

Üye
Berki MELLİ

Üye
Bekir PEKER

Üye
Serpil ULUER

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2762 Sayılı Vakıflar Kanununun 5404 Sayılı Kanunla Değişik Birinci Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bu Maddeye Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 5404 sayılı Kanunla değişik birinci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Cemaatlere ve esnafa mahsus vakıflar, bunlar tarafından seçilen kişi veya kurullarca yönetilir. İlgili makamlarla Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından teftiş edilir ve denetlenirler. Teftiş ve denetlemenin usulleri ve nasıl yapılacağı ile sonuçları çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

MADDE 2. — 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 5404 sayılı Kanunla değişik birinci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Cemaat vakıflarının Türk Kanunu Medenisininin 78 nci maddesi gereğince Vakıflar Genel Müdürlüğüne ödeyecekleri teftiş ve denetleme masraflarına katılma payının, genel bütçeden karşılanmasına Bakanlar Kurulunca karar verilebilir. Bu karar anılan vakıfların teftiş ve denetimini etkilemez.

GEÇİCİ MADDE — 2762 sayılı Vakıflar Kanununun birinci maddesine eklenen fıkra uyarınca, teftiş ve denetleme masraflarına katılma payının genel bütçeden karşılanmasına Bakanlar Kurulunca karar verilen vakıfların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödenmemiş borçları tahsil edilmez. Tahsil edilmiş olanlar geri verilmez.

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

2762 Sayılı Vakıflar Kanununun 5404 Sayılı Kanunla Değişik Birinci Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bu Maddeye Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Tasarının geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

27. 11. 1980

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı -
Başbakan Yrd,
Z. Baykara

Devlet Bakanı -
Başbakan Yrd,
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdas

Adalet Bakanı
C. Mentеш

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Maliye Bakanı
K. Erdem

Milli Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
Ş. Kocatopçu

Ener. ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İşleri ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Kültür Bakanı
C. Baban

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 171

24.2.1981 Tarih ve 2416 Sayılı 1981 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/43)

19 Mart 1981

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

24.2.1981 tarih ve 2416 sayılı «1981 Mali Yılı Bütçe Kanununun 27 nci madde B/c fıkrasının değiştirilmesine dair Kanun Teklifi» ile gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Nurettin ERSİN

Orgeneral

Kara Kuvvetleri Komutanı ve

Milli Güvenlik Konseyi Üyesi

GENEL GEREKÇE

Bütçe Kanununun 27 nci maddesinin B/c fıkrasına göre 1981 Mali Yılında yetkili makamlarca onaylanan programlara göre yapacakları denetim, soruşturma ve incelemeler için Harcırah Kanununun 33 nci maddesinin (b) fıkrasına göre saptanan gündelikler yalnız görevin yapıldığı ve kurumun örgüt merkezinin bulunduğu yere ve kadro derecelerine bakılmaksızın, bakanlık veya bağımsız genel müdürlük müfettiş ve müfettiş yardımcıları, Maliye Bakanlığı hesap uzmanı ve uzman yardımcıları, bankalar yeminli murakıpları ve murakıp yardımcıları, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu uzman ve uzman yardımcıları, bakanlıklar merkez örgütüne dahil kontrolörler ve stajyer kontrolör, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı müfettiş ve müfettiş yardımcıları, Çalışma Bakanlığı iş müfettişleri ve iş güvenliği müfettişleri, Sosyal Sigortalar Kurumu sigorta müfettiş ve müfettiş yardımcıları, ilköğretim müfettişleri ve belediyeler müfettiş ve yardımcılarına ödenir. Unvanları bunlar dışında kalanlara kıyas ile bu madde hükmü uygulanamaz.

Bütçe Kanununun bu maddeleri ile, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun Başkan, üye ve uzman müşavirlerinin yapacakları denetim, soruşturma ve incelemelerinde hiçbir gündelik ödemesi yapılamamaktadır. Uygulamada bu eksikliği gidermek için maddede gerekli düzenleme yapılmıştır.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC

Milli Güvenlik Konseyi

Bütçe - Plan Komisyonu

Esas No. : 2/43

Karar No. : 66

19 Mart 1981

Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığına

Milli Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Nurettin Ersin tarafından Milli Güvenlik Konseyine sunulan «24.2.1981 tarih ve 2416 sayılı 1981 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi» Komisyonumuzca incelenmiştir.

İnceleme sonucunda; teklifin getirdiği değişiklik Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

Çerçeve 1 nci madde ile, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun Başkan, üye, uzman müşavirleri denetim, soruşturma ve incelemelerinde 6245 sayılı Kanuna göre gündelik alabilmeleri için 1981 Mali Yılı Bütçe

Kanununun 27 nci maddesinin B/c fıkrasındaki «uzman ve yardımcıları» deyimini çıkarılarak bunun yerine «Denetim görevlileri (Başkan, üye, uzman müşavir, uzman ve uzman yardımcıları)» deyiminin konulması,

Yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen teklifin 3 ve 4 ncü maddeleri,

Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Hüsnü KÜÇÜKAHMET
Em. Amiral

Başkan Yardımcısı
Tanju ERDEM
Dz. Kd. Kur. Alb.

Başkan Yardımcısı
Haşmet YURTAL
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Turhan AKPORAY
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Tahsin EKİNCİ
Mly. Kd. Brb.

Üye
Nazmi BİLGİÇ

Üye
Güven BOŞGELMEZ

Üye
Mehmet KÂMILOĞLU

Üye
Doğan KAYRAN

Üye
Berki MELLİ

Üye
Bekir PEKER

Üye
Serpil ULUER

TEKLİF

24.2.1981 Tarih ve 2416 Sayılı 1981 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 2416 sayılı 1981 Mali Yılı Bütçe Kanununun 27 nci maddesinin B/c fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

c) Harcırah Kanununun 33 nci maddesinin (b) fıkrasına göre (H) cetveli ile saptanan gündelikler, 1981 mali yılında yetkili makamlarca onaylanan programlara göre yapacakları denetim, soruşturma ve incelemeler için, görevin yapıldığı ve kurumun örgüt merkezinin bulunduğu yere ve kadro derecelerine bakılmaksızın, bakanlık veya bağımsız genel müdürlük müfettiş ve müfettiş yardımcıları, Maliye Bakanlığı hesap uzman ve uzman yardımcıları, bankalar yeminli murakıpları ve murakıp yardımcıları, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu denetim görevlileri (Başkan, üye, uzman müşavir, uzman ve uzman yardımcıları), bakanlıklar merkez örgütüne dahil kontrolörler ve stajyer kontrolör, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı müfettiş ve müfettiş yardımcıları, Çalışma Bakanlığı iş müfettişleri ve iş güvenliği müfettişleri, Sosyal Sigortalar Kurumu sigorta müfettiş ve yardımcıları, ilköğretim müfettişleri ve belediyeler müfettiş ve müfettiş yardımcılara ödenir. Unvanları bunlar dışında kalanlara kıyas yolu ile bu madde hükmü uygulanamaz.

MADDE 2. — Bu Kanun hükümleri 13.1981 tarihinden geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Maliye Bakanı yürütür.

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

24 . 2 . 1981 Tarih ve 2416 Sayılı 1981 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 172

5.11.1980 Tarih ve 2334 Sayılı Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğinde Görevlendirilecek Uzman Personele Yapılacak Ödemelere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/44)

19 Mart 1981

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

5.11.1980 tarih ve 2334 sayılı Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğinde görevlendirilecek uzman personele yapılacak ödemelere dair kanun teklifi ile gerekçesi ekte sunulmuştur.
Gereğini arz ederim.

Sedat CELASUN

Orgeneral

Jandarma Genel Komutanı ve

Millî Güvenlik Konseyi Üyesi

GENEL GEREKÇE

Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğince kurulan komisyonlarda görevlendirilen uzman personelden müfettiş ve onlar gibi yevmiye alanların 2334 sayılı Kanununun 3 ncü maddesi uyarınca almaya devam ettikleri gündeliklere ilişkin olarak uygulamada bazı tereddütlerin ortaya çıkabileceği anlaşılmıştır.

Söz konusu personelin maddi mağduriyetine neden olacak bu sakıncalı durumun önlenmesi için 2334 sayılı Kanununun 3 ncü maddesinin değiştirilmesi ve bu değişikliğin yürürlük maddesi ile 12 Eylül 1980 tarihinden geçerli olmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC

Millî Güvenlik Konseyi

Bütçe - Plan Komisyonu

Esas No. : 2/44

Karar No. : 67

19 Mart 1981

Millî Güvenlik Konseyi Başkanlığına

Millî Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Sedat Celasun tarafından Millî Güvenlik Konseyine sunulan «5.11.1980 tarih ve 2334 sayılı Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğinde görevlendirilecek Uzman Personele Yapılacak Ödemelere Dair Kanun Teklifi» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Bu inceleme sonucunda; genel gerekçesinde de belirtilen hususlar Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Çerçeve 1 nci madde ile, Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğince kurulan komisyonlarda görevlendirilen personelden müfettiş ve onlar gibi yevmiye alanların, almaya devam ettikleri gündeliklere ilişkin olarak uygulamadaki tereddütleri gidermek ve söz konusu personeli mağduriyete düşürmemek nedeniyle 2334 sayılı Kanununun 3 ncü maddesinin değiştirilmesi,

Yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen teklifin 2 ve 3 ncü maddeleri,
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Hüsnü KÜÇÜKAHMET
Em. Amiral

Başkan Yardımcısı
Tanju ERDEM
Dz. Kd. Kur. Alb.

Başkan Yardımcısı
Haşmet YURTAL
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Turhan AKPORAY
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Tahsin EKİNCİ
Mly. Kd. Bnb.

Üye
Nazmi BİLGİÇ

Üye
Güven BOŞGELMEZ

Üye
Mehmet KÂMILOĞLU

Üye
Doğan KAYRAN

Üye
Berki MELLİ

Üye
Bekir PEKER

Üye
Serpil ULUER

TEKLİF

5 . 11 . 1980 Tarih ve 2334 Sayılı Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğinde Görevlendirilecek Uzman Personele Yapılacak Ödemelere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 2334 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 3. — İkinci maddede sözü edilenler ile Başkent'ten çağrılanlar bu görevleri süresince kendi kurum ve işyerlerinden izinli sayılırlar ve her türlü özlük ve sosyal hakları ile asli görevlerine ilişkin diğer ödemelerin (6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 ncü maddesinin (b) bendi ve Bütçe Kanunlarının bu bent hükümleri uyarınca gündelik alanların gündelikleri dahil) kurumlarınca karşılanmasına devam edilir.

MADDE 2. — Bu Kanun 12 Eylül 1980 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu ve Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri yürütür.

BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

5 . 11 . 1980 Tarih ve 2334 Sayılı Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğinde Görevlendirilecek Personele Yapılacak Ödemelere Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ ' S. Sayısı : 173

1318 Sayılı Finansman Kanununun Taşıtl Alım Vergisine İlişkin Maddelerinde Değişiklik Yapan 26.11.1980 Gün ve 2346 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (2/40)

16 Mart 1981

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

2346 sayılı Kanunda yapılması gerekli değişiklikler ile gerekçeleri ekli olarak sunulmuştur. Teklifin kanunlaşması için gereken işlemin yapılmasını arz ederim.

Nejat TÜMER
Oramiral
Deniz Kuvvetleri Komutanı ve
Milli Güvenlik Konseyi Üyesi

GENEL GEREKÇE

Bir süre önce yasalaşan ancak uygulamada görülen aksaklıkları gidermek amacıyla, 2346 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile bu maddeye bağlı IV sayılı Tarife değiştirilmiş ve maddenin sonuna V sayılı Tarife eklenmek suretiyle maddenin uygulanmasına açıklık getirilmiş, traktörler ile spor ve gezinti amacıyla özel olarak kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler IV sayılı Tarifede, uçak ve helikopterler (Türkkuşu, Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı ve Türk Hava Kurumuna ait olanlar hariç) V sayılı Tarifede ayrı ayrı belirtilmiş, vergi miktarları bu kanunda belirtilen diğer motorlu taşıtların vergileri ile mukayese edilerek yeniden düzenlenmiş ve taşıtların özelliklerine göre vergilendirilmeleri sağlanmıştır.

İkinci madde ile yapılan değişiklik ile Taşıtl Alım Vergisinin ödenip ödenmemesinin araştırılması bakımından sorumluluk verilen motorlu araç ticareti yapan kimselere Taşıtl Alım Vergisi beyannamesinin tasdik yetkisi verilmediği için mükelleflerin, anabayi, bayi, bölge bayi yetkili satıcı ve acentelerden iktisap ettikleri taşıtlarının Taşıtl Alım Vergisi beyannamelerini taşıtlın özelliklerini ve taşıtlı ilgili bilgilerin doğruluğunu tasdik etmek amacıyla uygulamaya kolaylık getirilmiştir.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC

Milli Güvenlik Konseyi

Bütçe - Plan Komisyonu

Esas No. : 2/40

Karar No. : 68

20 Mart 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Milli Güvenlik Konseyi Üyesi Oramiral Nejat TÜMER tarafından Milli Güvenlik Konseyine sunulan «1318 sayılı Finansman Kanununun Taşıt Alım Vergisine İlişkin Maddelerinde Değişiklik Yapan 26.11.1980 gün ve 2346 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Bu inceleme sonucunda; teklifin getirdiği değişiklikler genel gerekçesinde belirtilen nedenlerle olumlu bulunarak Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

Çerçeve 1 nci madde ile, adı geçen Kanunun 6 ncı maddesinin uygulanmasına açıklık getirmek amacıyla bu maddeye bağlı IV sayılı Tarife değiştirilmiş ve maddenin sonuna V sayılı Tarife eklenmiştir. Bu düzenleme ile, vergi miktarları da bu Kanunda belirtilen diğer motorlu taşıtların vergileri ile mukayese edilerek yeniden düzenlenmiş ve taşıtların özelliklerine göre vergilendirilmelerinin sağlanması,

Çerçeve 2 nci madde ile, Taşıt Alım Vergisi beyannamesinin tasdik yetkisini anabayi, bayi, bölge bayi, yetkili satıcı ve acenteleri de kapsayacak şekilde genişletilerek, taşıtın özelliklerini ve taşıtla ilgili bilgilerin doğruluğunu tasdik etmek amacıyla uygulamaya kolaylık getirilmesi,

Yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen teklifin 3 ve 4 nci maddeleri,

Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir,

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Hüsnü KÜÇÜKAHMET
Em. Amiral

Başkan Yardımcısı
Tanju ERDEM
Dz. Kd. Kur. Alb.

Başkan Yardımcısı
Haşmet YURTAL
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Turhan AKPORAY
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye
Tahsin EKİNCİ
Mly. Kd. Bnb.

Üye
Nazmi BILGIÇ

Üye
Güven BOŞGELMEZ

Üye
Mehmet KÂMILOĞLU

Üye
Doğan KAYRAN

Üye
Berki MELLİ

Üye
Bekir PEKER

Üye
Serpil ULUER

TEKLİF

1318 Sayılı Finansman Kanununun Taşıtların Ahm Vergisine İlişkin Maddelerinde Değişiklik Yapan 26 . 11 . 1980
Gün ve 2346 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 26 . 11 . 1980 gün ve 2346 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile bu maddeye bağlı IV sayılı tarife aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddenin sonuna V sayılı tarife eklenmiştir.

Madde 6. — Motosikletler (Motorlu bisikletler dahil), yük ve yolcu motosikletleri ile triportörler aşağıdaki III sayılı tarife, traktörler ve özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler IV sayılı tarife; uçak ve helikopterler (Türk kuşu, Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı, Türk Hava Kurumuna ait olanlar hariç) V sayılı tarife göre vergilendirilirler.

IV SAYILI TARİFE

Taşıtların cinsleri ve motor gücü (BG)	Taşıtların yaşları ile her motor gücü birimi (BG) için ödenecek vergi miktarı				
	1 yaş TL.	2 — 3 yaş TL.	4 — 5 yaş TL.	6 — 8 yaş TL.	9 ve daha yukarı yaş TL.
A) Yat, kotra ve her türlü motorlu özel tekneler					
10 - 20 BG ye kadar	500	300	225	150	100
21 - 50 » »	600	400	300	200	125
51 - 100 » »	700	475	350	225	150
101 - 150 » »	800	525	400	275	200
151 BG ve daha yuk.	1 000	650	500	450	300

Bu hadler, Türkiye Yelken Federasyonuna, kayıtlı, Federasyondan yelken numarası almış, motorları olan yelkenli tekneler (kotralar) için % 50 nispetinde uygulanır.

B) Traktörler : (Fabrika, anabayi, bayi, bölge bayi, yetkili satıcı ve acentelerden fatura ile ilk iktisabında veya yurt dışından ithalinde bir defaya mahsus) her motor gücü birimi (BG) için 1 000 TL. esasa alınarak vergilendirilir.

V SAYILI TARİFE

Taşıtların azami kalkış ağırlığı	Taşıtların yaşları ile bunlar için ödenecek vergiler			
	1 yaş TL.	2 yaş TL.	3 - 5 yaş TL.	6 - 11 yaş TL.
Uçak ve helikopterler				
1 150 Kg. ve daha aşağı	120 000	100 000	90 000	80 000
1 151 - 1 800 Kg. kadar	150 000	125 000	100 000	85 000
1 801 - 3 000 Kg. kadar	220 000	200 000	180 000	160 000
3 001 - 5 000 Kg. kadar	300 000	235 000	250 000	225 000
5 001 - 10 000 Kg. kadar	500 000	450 000	400 000	350 000
10 001 - 20 000 Kg. kadar	800 000	750 000	700 000	650 000
20 001 ve daha yukarı	1 000 000	900 000	800 000	700 000

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

**1318 Sayılı Finansman Kanununun Taht Alım Vergisi ne İlişkin Maddelerinde Değişiklik Yapan 26.11.1980
Gün ve 2346 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Teklif)

MADDE 2. — Aynı Kanunun 7 nci maddesinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

VERGİNİN TARHI :

Beyan Esas :

Madde 7. — Taşıt Alım Vergisi, mükellefin Maliye Bakanlığınca, tespit edilecek esaslara göre, ilgili trafik, belediye, liman, gümrük idareleri, anabayi, bayi, bölge bayi, yetkili satıcı, acentelerle Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile noterlerce onaylanmış beyanname üzerine tarh olunur.

Yürürlük :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Bütçe - Plan Komisyonu Metni)

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük :

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme :

MADDE 4. — Teklifin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun 15 nci Maddesine Üç Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Milli Savunma Komisyonu Raporu. (1/158)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : 101-769/02028

25 Şubat 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza sunulması Bakanlar Kurulunca 19 Şubat 1981 tarihinde kararlaştırılan «1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun 15 nci Maddesine Üç Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend Ulusu

Başbakan

GEREKÇE

Tasarı ile suç niteliğinin değişmesi, yeni kanıtların veya ihbarların yapılmış olması hallerinde, ceza infaz kurumları ile tutukevlerinde tutuklu veya hükümlü bulunanlardan Sıkıyönetim Kanunu kapsamına giren suçları işlemiş olmaları tespit edilenlerin haklarında, anılan kanun hükümlerine uygun soruşturma yapılabilmesi için, Sıkıyönetim adli mercilerine teslim edilmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu hükümlü veya tutuklular, kendileriyle ilgili soruşturmanın bitmesi veya artık Sıkıyönetim mercileri nezdinde kalmalarına gerek bulunmaması üzerine, alındıkları ceza infaz kurumlarına iade edileceklerdir.

Sıkıyönetim mercileri nezdinde geçirilen süreler, gözaltı süresi olmayıp, infaz edilmekte olan tutukluluk veya mahkumiyetten sayılacaktır. Sıkıyönetim mercileri nezdinde iken tutukluluk kararları kaldırılan veya cezaları infaz edilmiş sayılanlar anılan mercilere bildirilecek ve haklarında bu mercilerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı bir karar bulunmadıkça tahliye edileceklerdir.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

TC

Milli Güvenlik Konseyi
Milli Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/158

Karar No. : 20

23 Mart 1981

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

«1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun 15 nci Maddesine Üç Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ilgili Milli Savunma ve Adalet bakanlıkları temsilcilerinin de iştiraki ile Komisyonumuzda müzakere edilmiştir.

Tasarının tümü, başka bir suçtan dolayı ceza infaz kurumlarında tutuklu veya hükümlü bulunanlar hakkında Sıkıyönetim Kanunu kapsamına giren adli işlemlerin süratlendirilmesi amacıyla yönelik olduğundan benimsenmiş ancak, getirilen değişikliğin Sıkıyönetim Mahkemelerinin görev ve yetkilerini düzenleyen 15 nci maddeye yeni fıkralar ilavesi şeklinde yapılması yerine, Kanuna yeni bir madde ilavesi şeklinde olmasının kanunun sistematliğine daha uygun olacağı kanaati ile tasarının başlığı buna göre değiştirilmiştir.

Ayrıca Kanun Tasarısında, ceza infaz kurumları ile tutukevlerinde tutuklu veya hükümlü bulunanlardan Sıkıyönetim Kanunu kapsamına giren suçları işlemiş oldukları tespit edilenler hakkında anılan Kanun hükümlerine uygun olarak soruşturma yapılabilmesi için, Sıkıyönetim adli mercilerine teslim edilecekleri belirtilmiş ancak, «Sıkıyönetim askeri savcılığınca gerekli görülüp, yazı ile istendiği takdirde» demek suretiyle bu yetki sadece askeri savcıya tanınmıştır. Sıkıyönetim Kanununun Sıkıyönetim Komutanına tanıdığı yetki de gözönünde bulundurularak madde metni «... Sıkıyönetim Komutanı veya askeri savcısı tarafından gerekli görülüp yazı ile istendiği takdirde.....» şeklinde değiştirilmiştir.

Tasarının 2 ve 3 ncü maddeleri aynen benimsenmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Muzaffer BAŞKAYNAK
Hâkim Tuğgeneral

Üye
İsmet ONUR
Hâkim Albay

Üye
Ersin ESEROL
Hâkim Yarbay

Üye
Sait REZAKİ
Adalet Bakanlığı
Kan. Araş. Pln. Genel. Md.ğü
Başmüsaviri

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun 15 nci Maddesine Üç Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 15 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

«Sıkıyönetim adli mercilerince yapılmakta olan bir soruşturma nedeniyle, Sıkıyönetim Askeri Savcılığınca gerekli görülüp yazı ile istendiği takdirde, ceza infaz kurumları ile tutukevlerinde tutuklu veya hükümlü bulunan kimseler, derhal bu mercilere teslim edilirler.

Yukarıdaki fıkra gereğince teslim olunan tutuklu veya hükümlüler, teslim alınmalarını gerektiren adli işlemin sonuçlanması üzerine, alındıkları kuruma iade edilirler. Arada geçen süreler tutukluluk veya hükümlükte geçmiş sayılır.

Sıkıyönetim Askeri Savcılığınca teslim alınanların evvelce haklarında verilmiş tutuklama kararlarının kaldırılması ya da hükümlü buldukları cezalarının infazlarının tamamlanması hallerinde, keyfiyet ilgili Sıkıyönetim savcılığına bildirilir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

B. Ulusu

Devlet Bakanı -

Başbakan Yrd,
Z. Baykara

Devlet Bakanı

Prof. Dr. M. N. Özdaş

Dışişleri Bakanı

İ. Türkmen

Ticaret Bakanı

K. Cantürk

Tarım ve Orman Bakanı

Prof. Dr. S. Özbek

Turizm ve Tanıtma Bakanı

İ. Evliyaoğlu

Devlet Bakanı -

Başbakan Yrd,
T. Özal

Adalet Bakanı

C. Menteş

Maliye Bakanı

K. Erdem

Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı

Prof. Dr. N. Ayanoglu

Çalışma Bakanı

Prof. Dr. T. Esener

İmar ve İskân Bakanı

Dr. Ş. Tüten

Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Şide

MİLLİ SAVUNMA KOMİSYONU METNİ

13 . 5 . 1971 Tarih ve 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununa Ek - 7 nci Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 13 . 5 . 1971 tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa aşağıdaki Ek - 7 nci madde eklenmiştir.

EK MADDE 7. — Sıkıyönetim mercilerince yapılmakta olan bir soruşturma nedeniyle, Sıkıyönetim Komutanı veya askeri savcısı tarafından gerekli görülüp yazı ile istendiği takdirde, ceza infaz kurumları ile tutukevlerinde tutuklu veya hükümlü bulunan kimseler, derhal bu mercilere teslim edilirler.

Yukarıdaki fıkra gereğince teslim alınan tutuklu veya hükümlüler teslim alınmalarını gerektiren adli işlemin sonuçlanması üzerine alındıkları kuruma iade edilirler. Arada geçen süreler tutukluluk ve hükümlükte geçmiş sayılır.

Sıkıyönetim Komutanlığı veya askeri savcılığınca teslim alınanların evvelce haklarında verilmiş tutuklama kararlarının kaldırılması ya da hükümlü buldukları cezalarının infazlarının tamamlanması hallerinde, keyfiyet ilgili Sıkıyönetim Komutanlığı ve savcılığına bildirilir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

24 Şubat 1981

Devlet Bakanı

Prof. Dr. İ. Öztrak

Milli Savunma Bakanı

Ü. H. Bayülken

Milli Eğitim Bakanı

H. Sağlam

Gümrük ve Tekel Bakanı

R. Baturalp

Sanayi ve Tek. Bakanı

Ş. Kocatopçu

Köy İşleri ve Koop. Bakanı

M. R. Güney

Kültür Bakanı

C. Baban

Devlet Bakanı

M. Özgüneş

İçişleri Bakanı

S. Çetiner

Bayındırlık Bakanı

Dr. T. Önalp

Ulaştırma Bakanı

N. Özgür

Enerji ve Tabii Kay. Ba.

S. Bingöl

Gençlik ve Spor Bakanı

V. Özgül

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 175

1076 Sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Milli Savunma Komisyonu Raporu. (2/45)

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

20 Mart 1981

1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

Nurettin ERSİN

Orgeneral

K.K.K. ve Milli Güvenlik
Konseyi Üyesi

GEREKÇE

1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun 3 ncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesi, 1111 sayılı Askerlik Kanununun 5 ve 77 nci maddelerinin değiştirilmesi, 78 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki 12.11.1980 tarih ve 2338 sayılı Kanunla yedek subay adayı olacak yükseköğretim mezunlarının öğrenim süreleri ve yedek subay adaylarının seçim esasları belirtilmiş ve bu arada kaynaktaki birikimin eritilmesi için anılan kanunun geçici 6 ncı maddesi düzenlenmiştir.

Bu Geçici Maddede, 12.11.1980 tarih ve 2338 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumu mezunlarından son yoklama için yetkili kurumlara müracaat etmiş olanların er olarak 4 aylık temel askerlik eğitimine tabi tutulacakları belirtilmiştir.

Son yoklamanın bitim tarihi 31 Ekim 1980 tarihi olduğundan bu tarihle kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında mezun olanlar için son yoklamalarını yaptırmak üzere bir aylık bir süre tanınmıştır.

Geçici Maddede 4 aylık eğitime tabi olacakların mezuniyet tarihleri belirtilirken fakülte ve yüksekokulların 1980 yılı içindeki son imtihan tarihleri gözönünde bulundurulmasına rağmen bir kısım yüksekokullarda imtihan tarihlerinin planlanan tarihten başka bir tarihte yapılmasını gerektiren idari nedenler yüzünden Kanun kapsamına girmesi gerekenler imtihan tarihlerinin ellerinde olmayan sebeplerle ileriye bırakılması nedeni ile madde kapsamı dışında kalmışlardır.

Diğer yünden, Milli Savunma Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesinin duyurusunda son yoklama için müracaat şartı değil mezuniyet tarihinin esas olduğu, bu itibarla askerlik kararı aldırmanın şart olmadığı açıklanmıştır.

Önceden yapılmış, olan bu duyuru karşısında son yoklamasını yaptırmak, dolayısıyla askerlik kararı aldırma için müracaat etmemiş yükümlülerin bulunabileceği de dikkate alınarak gerek mezuniyet tarihi yönünden ve gerekse son yoklama için müracaat bakımından çelişkili uygulamaları ve mağduriyetleri önlemek için bu kanun teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

1. — Kanun teklifinin birinci maddesi kapsamına 31 Aralık 1980 (dahil) tarihine kadar mezun olan iki ve daha yukarı süreli tüm yükseköğretim kurumu mezunları alınmıştır. Bakaya ve yoklama kaçağı suçundan mahkûm olanlar hariç, anılan tarihe kadar mezun olanlardan Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan meslek ve vasıfları haiz olanlar hakkındaki 3 ncü madde (d) bendi hükmü saklı kalmak şartıyla diğerlerinin tamamı askerlik hizmetlerini 4 aylık temel askerlik eğitimine tabi tutulmak suretiyle yerine getireceklerdir.

Kanun teklifinin 2 nci ve 3 ncü maddeleri yürürlük ve yürütme ile ilgilidir.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

T. C.

Milli Güvenlik Konseyi
Milli Savunma Komisyonu

Esas No. : 2/45

Karar No. : 21

23 Mart 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

«1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi» Komisyonumuzda müzakere edilmiştir.

Teklifin tümü gerekçesindeki haklı nedenlerle aynen benimsendikten sonra maddelerin görüşülmesine geçilmiş ve maddeler de aynen benimsenmiştir.

Kanun teklifi, gerekçesi ve raporumuz Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan

Muzaffer BAŞKAYNAK

Hâkim Tuğgeneral

Üye

İsmet ONUR

Hâkim Albay

Üye

Hüseyin İŞLER

Prs. Albay

Üye

Ersin ESEROL

Hâkim Yarbay

TEKLİF

1076 Sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 16 . 6 . 1927 tarih ve 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa 12 . 11 . 1980 tarih ve 2338 sayılı Kanunla eklenen Geçici Madde 6 aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 6. — Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan meslek ve vasıfları haiz yükümlüler hakkındaki 3 ncü madde (d) bendi hükmü saklı kalmak şartı ile 31 Aralık 1980 (dahil) tarihine kadar yurt içi veya yurt dışı yükseköğrenim kurumlarından mezun olanlar er olarak askere sevk edilirler ve 4 aylık temel askerlik eğitimini müteakip terhis edilirler.

4 aylık askerlik yükümlülüğünü yerine getirmiş olanlardan yedek subay olmak isteyenler, bu Kanunun 3 ncü maddesine göre seçilirler ve Genelkurmay Başkanlığının tespit edeceği ihtiyaca göre ve uygun göreceği zamanlarda noksan kalan eğitimlerini tamamlayıp başarı gösterenler yedek subay olurlar ve emsalleri gibi terhis edilirler.

4 aylık temel askerlik eğitimine tabi olanların sağlık nedeni ile istirahat, hava değişimi ve sağlık kurumlarında tedavi ve müşahadede geçen sürelerinin toplam 30 güne (dahil) kadar olan kısmı muvazzaf hizmetlerinden sayılır.

Yükümlülerden, genel ve katma bütçeli idarelerle, belediye ve özel idarelerden veya kamu iktisadi teşebbüsleri, teşekkülleri ve müesseselerinde maaşlı veya sözleşmeli veya yevmiyeli veya ücretli olarak görevli bulunanlar ile bu görevlerde aday olarak bulunanlar, temel askerlik eğitimi süresince maaşsız veya ücretsiz veya yevmiyesiz izinli sayılırlar.

Er olarak terhis edilen yükümlülerin arta kalan muvazzaf hizmet süreleri yedeğe ayrıldıktan sonra yaş haddine iki kat olarak eklenir.

Bu maddeye tabi yükümlülerin celp ve sevkleri ile buna ilişkin işlemlerine ait diğer hususlar Türkiye Radyoları ve Televizyonu aracılığıyla ilan edilmek suretiyle duyurulur. Bu duyuru yükümlülere tebliğ mahiyetindedir.

Yoklama kaçağı veya bakaya suçundan mahkûm olanlar bu madde hükümlerinden yararlanamazlar.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU METNİ

1076 Sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci madesi aynen kabul edilmiştir.

(Teklif)

(Milli Savunma Komisyonu Metni)

MADDE 2. — Bu Kanun 14 Kasım 1980 tarihinden geçerli olarak yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

